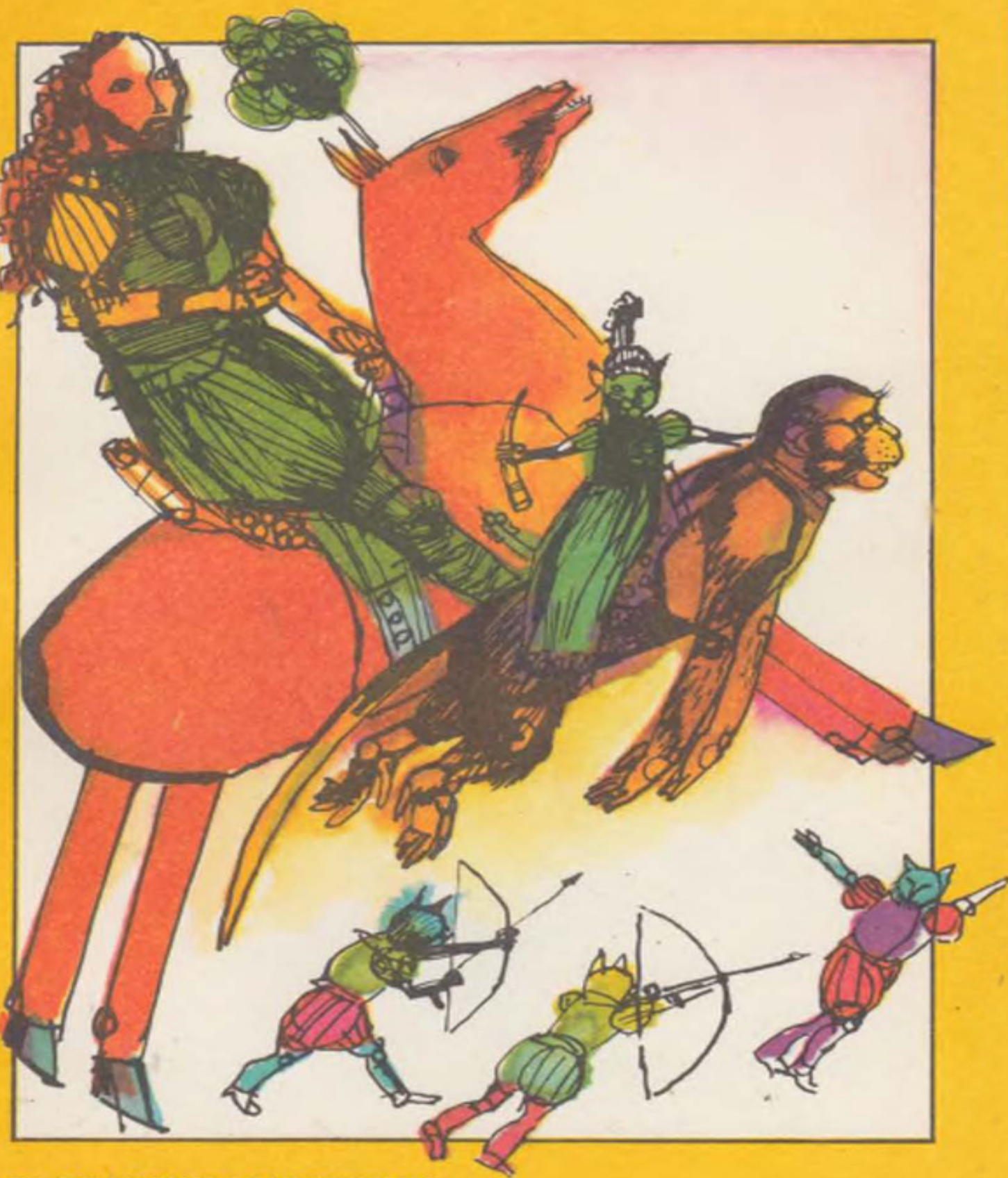

КОТАРАКЪТ ЕРЕМЕЙ

БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИК

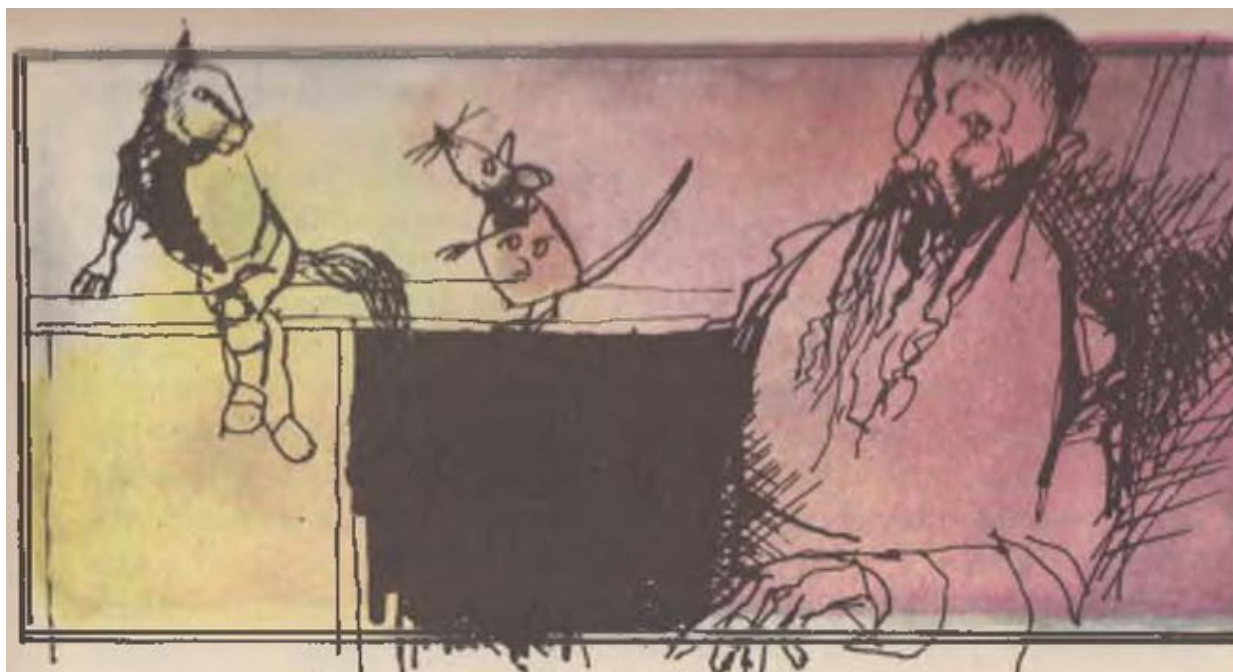
Приказки за котки

КОТАРАКЪТ ЕРЕМЕЙ... И ДРУГИ ПРИКАЗКИ ЗА КОТКИ

Превод: Миглена Милушева

chitanka.info

КОТАРАКЪТ ЕРЕМЕЙ, КОЙТО СТАНАЛ ГЛАВЕН ЛЕСНИЧЕЙ РУСКА НАРОДНА ПРИКАЗКА

Живял навремето, не много отдавна, един стар селянин. Той си имал котарак, ала никак не го обичал. Докато бил млад и безпогрешен ловец на мишки, котаракът правел големи услуги на господаря си. Но годините се изтърколили, а славният боец, загубил във вечните сражения и едното си ухо, вече не представлявал дори приятна гледка. Старият селянин често заварвал ленивеца да съзерцава с пълно безразличие наглите закачки на някоя мишка само на лапа разстояние от него.

Решил селянинът най-после да се отърве и да замени котарака с някое котенце. Все едно му било какво ще стане по-нататък с него, искал само повече да не му се мярка пред очите. И тъй като не му се щяло да го убива, взел една торба, мушнал го вътре, преметнал товара през рамо и поел към гората. Дълго вървял под топлото априлско

слънце и когато решил, че вече се е отдалечил на достатъчно разстояние от къщата си, захвърлил торбата с котарака сред дърветата. Върнал се преспокойно у дома и срещу малко тютюн един съсед му дал едно миличко рижичко котенце. Заживял си доволен и предоволен с писанчето, което кротичко мъркало пред печката, и доколкото знам, те все още са заедно.

Само че ние искаме да разберем какво се е случило по-сетне с котарака. Захвърлен сред храсталаците наред гората, той дълго се борил, за да излезе от торбата. Най-накрая тупнал на земята, но освен дето много се уплашил, други щети нямало.

— Въздушното пътешествие, стремглавото спускане и ударът явно говорят за някаква промяна в начина ми на живот. Това е на добро, защото промените са необходими от време на време! — рекъл си той и блаже-е-ено се протегнал. — Светът е голям, много по-голям от нашето село — продължил размишленията си котаракът. — Ще трябва да разузная наоколо.

Измил се без да бърза, сресал се, извил гордо опашка, бойко навирил единственото си ухо и чак тогава навлязъл в горските дебри, като вдъхвал с наслада въздуха, ухаещ на диви нарциси и зюмбюли.

Вървял, вървял, стигнал до стара дърварска колиба. От години вече никой не живеел в нея и котаракът се намърдал вътре. Дори намерил малко сено на тавана.

— Чудесно легло — рекъл си той, свил се на кравай и заспал. Като се събудил, усетил се гладен, бързо се смъкнал от тавана и тръгнал на лов. А птички и мишки в гората имало безброй. Щом се заситил, върнал се вкъщи, настанил се удобно сред сеното и цяла нощ сънувал от щастливи по-щастливи сънища.

Може би си мислите, че вече бил напълно доволен от живота? Много се лъжете! Та нали бил от котешката раса! Разсъждавал така: „Е, което си е право, право е, добре се настаних, ала ще трябва сам-самин да се грижа за прехраната. По-рано господарят ми подаваше всичко в устата. Ловувах само за развлечение. Така май ще трябва да се уредя и тук, защото да се трудя е под моето достойнство“.

Тръгнал пак да се поразходи из гората. Не щеш ли, насреща му се задала младата лисичка — много хубавичка, много веселичка и палавница като повечето млади момичета. Щом съгледала котарака, смаяла се.

— Толкова години — рекла си — живея в гората (защото смятала, че вече е натрупала богат житейски опит) ала никога не съм срещала подобен звяр. Какво странно животно! Ах, каква лъскава козина! О, та той има едно-единствено ухо! Сигурно ще да е някоя важна персона. Колко е красив!

Приближила се, сторила поклон пред котарака и запитала:

— Кой сте Вие, господарю? Коя щастлива случайност Ви доведе в нашата гора? И с какво име трябва да се обръщам към Ваше Превъзходителство?

Да-а, лисичката имала добро възпитание, а пък и красиви чужденци не се разхождали всеки ден из гората. Котаракът изправил гръбнак и бухнал опашката си, после отговорил с провлечен и много спокоен глас:

— Идвам от далечните сибирски гори. Аз съм новият главен лесничей. Казвам се котарак Еремей Иванович.

— Ооо, котарак Еремей Иванович! — извила раболепно гласец красивата лисичка. — Моля, Ваше Превъзходителство, да извини моето невежество. Ваше Превъзходителство ще ми окаже ли честта да посети моето скромно жилище?

— На драго сърце — веднага се съгласил котаракът, — а ти как се казваш?

— Моето име, Ваше Превъзходителство, е Лизавета Ивановна.

— Идвам с теб, Лизавета — казал котаракът.

Не след дълго стигнали до леговището на лисицата. Вътре било много приятно и много чисто. Котаракът се изтегнал на най-хубавото място, докато Лизавета Ивановна пъргаво приготвяла чай и палачинки с мед.

Както си шетала около печката, тя премитала ъглите с опашката си и му хвърляла кокетливи погледи. Най-накрая запитала срамежливо:

— Кажете, котарак Еремей, Вие женен ли сте или все още ергенувате?

— Ерген съм — отговорил той.

— А пък аз съм мома — отронила с въздишка хубавичката лисичка, изчервила се и свела главица над чашата с чай. — Ако бяхме женени, котарак Еремей Иванович, щяхте да си имате чудесна женичка. Шия, веза, кърпя, умея да приготвям вкусни кравайчета, палачинки и овесени каши. Чехлите щяха да Ви чакат винаги пред печката, готови да

ги нахлузите. В люта зима в леглото Ви щеше да кротува топла грейка...

— Добре, добре, Лизавета — прекъснал я очарованият котарак. — Веднага те вземам за жена.

Лисицата извадила всичките си хранителни запаси, не пожалила нито сланината, нито желираните пилета и приготвила сватбена трапеза, достойна за Великия котарак Еремей Иванович, който имал едно-единствено ухо и идвал от далечните сибирски гори, за да заеме поста главен лесничей.

Изяли всичко и заживели доволни и щастливи. Събирали плодове из гората, залагали въдици из блатата. Всъщност всичко това правела Лизавета... Еремей само излапвал вкусните риби. Не си правел труда дори да ги отнася до дома и да я изчаква да му ги изпържи.

Една сутрин Лизавета пак тръгнала да ловува заради славния си съпруг, който останал вкъщи да си суче мустаците и да дреме. Голям мързеливец бил този котарак и още по-голям горделивец!

Лисицата кръстосвала гората в дирене на плячка и, не щеш ли, насреща ѝ се задал нейният добър приятел — младият вълк.

— Къде се губиш, моя хубавице? — веднага почнал да любезничи той. — Обиколих всички славни леговища, но никъде не те срещнах...

— Моля, моля, стига вече! — прекъснала го тя насред думата. — По-рано бях мома, ала вече се омъжих.

— Омъжи ли се? И за кого, ако не е тайна?

— Как така! — възкликнала Лизавета Ивановна. — Ама ти не знаеш ли, че Великият котарак Еремей Иванович, който има едно-единствено ухо, е изпратен тук чак от далечните сибирски гори за главен лесничей? Е, а пък аз съм неговата съпруга!

— Съжалявам, Лизавета Ивановна, не знаех. И кога бих могъл да засвидетелствам моите почитания на Негово Превъзходителство?

— Не сега, не сега — припряно рекла лисицата. — Котаракът Еремей много ще се ядоса, ако ти позволя да се приближиш до него. След малко ще седне на масата, а от всичко най-много мрази да го безпокоят по време на ядене. Я чуй, сетих се нещо. Хвани един овен, сготви го и му го донеси за „Добре дошъл“. Сложи овена близо до моята къща и се скрий някъде, за да не те види, защото забележи ли те, лошо ти се пише.

— Благодаря, Лизавета Ивановна, много благодаря за добрия съвет — рекъл вълкът и тръгнал да търси овен.

А лисицата продължила по пътя си. Вече не бързала, защото знаела, че вълкът ще осигури обяда. Не щеш ли, ей го и мечокът.

— О, здравей Лизавета — поздравил я той, — гледам, гледам, все същата гиздавелка-хубавелка си...

— Знаеш ли какво, кривокраки дебеланко — срязала го набързо лисицата, — ще ти се наложи да разговаряш по-учтиво с мен. По-рано бях мома, ала сега съм младоженка!

— Е, щом си се омъжила — рекъл примирително мечокът, — моля да ме извиниш. И кой е щастливецът?

— Как така кой? Моят съпруг е Великият котарак Еремей Иванович, пристигнал от далечните сибирски гори като главен лесничей — гордо отвърнала лисицата.

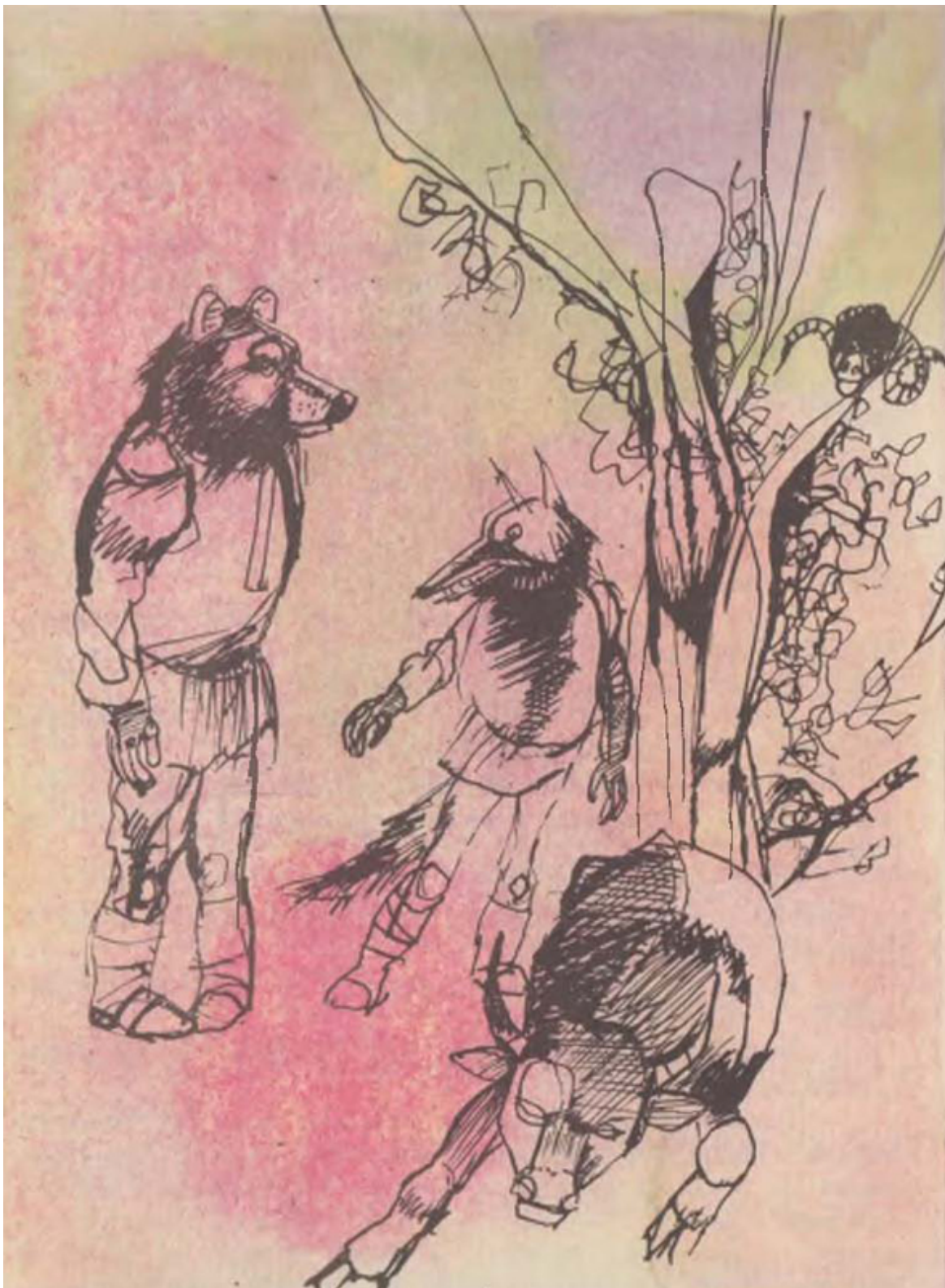
— Забранено ли е да се правят посещения на Негово Превъзходителство главния лесничей?

— Най-строго. Еремей Иванович много ще се ядоса, ако разреши на някого да се приближи до него. Скоро ще обядва. Хайде, поразмърдай се малко. Иди да намериш един вол и му го донеси като подарък за „Добре дошъл“. Вълкът обеща овен. И още нещо — остави подаръка близо до моята къща и се скрий, защото, ако Великият котарак те види, лошо ти се пише!

Мечокът бодро тръгнал да търси вол.

Хубавата лисичка поела с пълни гърди ароматния горски въздух и преспокойно се отправила към леговището си. Мушнала се безшумно вътре, за да не събуди великия главен лесничей, който имал едно-единствено ухо и спял на най-хубавото място.

Не след дълго откъм гората се задал вълкът. Той влачел за рогата един току-що убит овен, но не смее да се приближи до леговището на лисицата заради котарака Еремей, новият главен лесничей. Позабавил се, докато одере овена и подреди късовете по най-апетитния начин. Като привършил, зачудил се какво да прави по-нататък. Не щеш ли, чул някакъв шум и наострил уши. Това, разбира се, бил мечокът, който влачел един вол.

— Добър ден, братко Михаил Иванович — рекъл вълкът.

— Добър ден, братко Лев Иванович — отвърнал мечокът. — Видя ли се вече с лисицата Лизавета Ивановна и с мъжа ѝ, новия главен лесничей?

— Още не, чакам ги.

— Защо не идеш да ги потърсиш? — предложил мечокът.

— Съжалявам, Михаил Иванович, но няма да мога. От няколко дни ме мъчи ревматизмът. Иди ти — хем си по-силен, хем си по-смел от мене.

— А, не, не, Лев Иванович, и аз няма да отида. Не ми се ще да рискувам напразно живота си.

— Дали пък да не ги поканим тук? Какво ще кажеш, Михаил Иванович? Ще бъдем на наш терен и ако се наложи, ще можем да избягаме в скривалищата си.

— Дума да няма, добре го измисли, Лев Иванович. Само че кой ще им предаде нашата покана?

Тъкмо по това време покрай тях минавал заекът. Мечокът пръв го забелязал и веднага го повикал с дебелия си глас:

— Ей, Кривогледко! Я ела насам!

Заекът се стреснал, целият се разтреперил от страх и заситнил към побратимите.

— Знаеш ли къде живее лисицата? — запитал го мечокът.

— Знам, Михаил Иванович, под големия бук, на двайсетина метра от блатото.

— Тогава тичай бързо при нея и ѝ кажи, че мечокът Михаил Иванович и неговият побратим вълкът Лев Иванович са донесли дарове за Негово Превъзходителство... Запомни добре — за Негово Превъзходителство! — натъртил вълкът. — Кажи ѝ още, че за да ѝ спестим труда по приготвянето на ястията, ние я каним, заедно с Негово Превъзходителство, да ни окажат високата чест и да обядват при нас.

Без да чака втора покана, заекът си плюл на петите, щастлив, че се е отървал толкова леко. А вълкът и мечокът започнали да пресмятат с колко скривалища разполагат.

— Най-добре ще е да взема да се изкатеря на някое дърво — казал мечокът. — Ще се настаня на върха на ей онази ела.

— Ами аз какво да правя? — завайкал се вълкът. — Не мога да се покатеря при тебе. Моля те, братко, скрий ме някъде, иначе той ще ме убие!

— Измислих! Мушни се в тези храсталаци, а аз ще те покрия с ланшна шума.

— Да си жив и здрав, побратиме — облекчено въздъхнал вълкът, промъкнал се в храстите, а мечокът го засипал с шума, така че се подавал само върхът на носа му.

После и мечокът се изкатерил на върха на елата.

През това време запъхтеният заек стигнал под прозореца на лисицата. Облакътена на перваза, тя се разхлаждала след дрямката. Заекът извикал:

— Идвам от името на Лев Иванович и на неговия побратим Михаил Иванович. Те ми заръчаха да Ви кажа, че в чест на благополучното пристигане на Негово Превъзходителство Великия котарак Еремей Иванович двамата са приготвили угощение, което Ви молят да почетете с присъствието си.

И, без да дочака отговора на лисицата, побягнал назад със същата бързина, с която дошъл. Отишъл да разкаже на Лев Иванович и на Михаил Иванович какво е свършил.

— Каза ли им да си носят лъжици? — провикнал се от върха на елата мечокът.

— Моля?... Н-не знам... — заекнал заекът. — Ама че съм разсеян! Веднага се връщам.

Пак притичал до прозореца на Лизавета Ивановна и се провикнал:

— Най-важното е, Ваши Превъзходителства, да не си забравите лъжиците!

— Бягай, Кривогледко — засмяла се хубавата лисица, — ей сега ще дойдем.

Щом котаракът и лисицата излезли от къщата, мечокът ги видял от върха на елата и извикал:

— Идват, братко Лев, ето ги, идват вече! Да знаеш само колко е дребничък мъжът на лисичката!

— Шъът, по-тихо — изръмжал вълкът, — че ако ни чуе, свършено е с нас!

Еремей Иванович вървял отпред. Щом съгледал вола, тутакси извил гърба си като дъга, козината му настръхнала, хвърлил се отгоре му и започнал да разкъсва месото със зъби и нокти. Дерял и мяукал от

задоволство и лакомия. Мечокът — чул-недочул, разбрал-недоразбрал решил, че котаракът не казва „Мяу, мяу, мяу“, а „Май ми е малко“.

— Да е великан, не е — шепнел си мечокът, — ала е голям гладник. На нас и едно парче ни стига, а той смята, че е малко. Дано се засити, че иначе...

Вълкът се опитал да надзърне, искал и той да види какво става, но му пречела купчината сухи листа. Мръднал съвсем лекичко глава, за да открие очите си, но за зла беда листата потрепнали. Единственото ухо на котарака доловило шумоленето, спрял той да ръфа месото и наострил слух.

— Днес не съм ловил мишки — минало му през ума.

Сухите листа потрепнали отново. Котаракът мигом скочил и връхлетял с острите си нокти право върху... носа на вълка. Лев Иванович изревал от болка, листата се разхвърчали, той се измъкнал от храстите и хукнал да бяга, накъдето му видят очите.

Че вълкът загубил ума и дума от страх, е сигурно, но не по-малко се уплашил и самият котарак. Щом грамадният вълк излетял от шумата, котаракът отскочил толкова високо, че се озовал чак на върха на най-близкото дърво, а това била, както сигурно се досещате, елата, в която се криел Михаил Иванович.

— Олеле, и мене ме видя! Котаракът Еремей ме забеляза! — уплашил се и мечокът и, ха насам, ха натам, най-накрая... скочил от върха на дървото. Падал, падал, изпочупил клоните, изпотрошил си костите. Тупнал на земята, с охкане и пъшкане едва-едва се изправил на лапите си, а хубавата лисица викала:

— Бягай, бягай, братко Лев!... Тичай, тичай, братко Михаил!... Негово Превъзходителство ще ви хване!

От този ден насетне всички горски животни се страхували от котарака, а Еремей Иванович и Лизавета Ивановна си заживели доволни и щастливи. Имали си храна през цялата година: горските обитатели — малки и големи — ловували заради тях и оставяли дивеча близо до леговището им.

Ето така завършва приказката за едноухия котарак, захвърлен от господаря си наред гората.

ТРИТЕ ПРЕДАЧКИ СТАРИННА БРЕТОНСКА ПРИКАЗКА, ПРЕРАЗКАЗАНА ОТ МИШЕЛ ЛОРЕН

В самите покрайнини на дълбоката гора се простирал безкраен пясъчен бряг. Птиците прелитали над безбрежната морска шир и пак се връщали, като че искали да чуят още веднъж приказната история, която се случила по тия места.

Сега ще я научите и вие:

Един крал и една кралица от дълги години много искали да си имат детенце. Мечтаели за дъщеричка. Вълните и годините идвали и си отивали, цветята повяхвали, изворите пресъхвали, гадателите се обърквали, а малката принцеса все не идвала да донесе радостта в крайморското кралство...

Ала един ден съдбата най-сетне решила да задоволи страстния копнеж по свидна рожба.

— Какъв ли е този шум? Този мелодичен камбанен звън? Тези радостни звуци?

Да, в празничното утро камбаните биели в чест на току-що роденото кралско дете!

— Какво е?

— Момиченце. Радостта на краля и на кралицата с думи не може да се опише!

— Да, но...

Навремето една вълшебница предсказала на кралицата:

— Ще имаш рожба — принцеса, надарена с приказна хубост. Ала небето да ѝ е на помощ! Ако един ден реши да се омъжи, в същия миг ще умре! Магията на това пророчество би могла да се развали само ако следвате съветите ми: трябва да намерите три бели котки, които да растат заедно с принцесата. Дайте им да си играят със златни топки и кълбета лен. Ако заобичат лена повече от златото, тогава дъщеря ви може и да избегне злощастната си участ, но ако златото ги привлича повече от ленените топки, предсказанието ще се сбъдне...

Излишно е да ви казвам, че още преди да роди, кралицата започнала да търси три бели котки. А това не било толкова лесно, колкото може би ви се струва.

Първата котка била чиста и мека като хермелин. Донесла я дойката на малката принцеса от една област, където всички поляни са обсипани с белоснежни кокичета и затова я нарекли Белоснежка. Едващо я пуснали в стаята на детето на върха на високата кула и котката се втурнала към лененото кълбо, което кралицата била навила. Не обърнала никакво внимание на дванайсетте златни топки, изкусно гравирани и инкрустирани със скъпоценни камъчета от прочут майстор златар.

Котката си играела с кълбото безспир, а дойката приспивала малката принцеса и припявала:

*Спи, детенце, нани-на,
от сребро и злато има по света,
знай,
по-истински съкровища...*

Втората бяла котка просто слязла от един кораб. Донесъл я непознат пътешественик в дар на кралицата. И тъй като корабът

всъщност бил ветроход, нарекли я Морска прохлада.

И тя като Белоснежка се заиграла с кълбото лен. А дойката полюшвала принцесата и припявала:

*Спи, детенце, нани-на,
грее златната луна
там на небосвода...*

Минали месеци, Белоснежка и Морска прохлада играели на воля из двореца и ето че кралицата най-после намерила и трета бяла котка. Ах, с какво нетърпение я чакали! А да знаете колко била красива с омайните си зелени очи! Точно заради очите я нарекли Детелинка.

Както предишните две котки и Детелинка не обърнала капчица внимание на топките от злато и скъпоценни камъчета. Точно обратното! Щом съгледала лененото кълбо, тя скочила отгоре му и започнала да го размотава и разбърква с такава радост, че кралицата бързо изтичала да донесе още двайсетина кълбета. Трите котки едновременно се хвърлили върху тях, подскачали, премятали се — започнали такава лудешка игра, че продължили през целия следобед. А през това време момиченцето се заливало от смях в люлката си.

*Спи, детенце, нани-на,
любовта ще победи
вси магии на света...*

Минали години. Кралят и кралицата — обнадеждени и почти успокоени — гледали как чедото им расте весело и щастливо, а трите бели котки все тъй предпочитали ленените кълбета пред дванайсетте златни топки, които се търкаляли под мебелите, и писанките дори не ги поглеждали.

А принцесата растяла и ставала все по-хубава. Научили я да пее, да бродира и най-вече да преде. Ах, този чекрък! Белоснежка, Морска прохлада и Детелинка така се забавлявали! Трите бели котаранки непрестанно се катерели по него, омотавали коприната и вълната —

обръщали всичко наопаки. От котешките веселби младата принцеса не можела да си изтъче дори една панделка, камо ли цяла дреха.

— Писанки, хубавици мои ненагледни — говорела им девойката, която на шестнадесетата си година била вече приказна красавица, — защо не поглеждате моята златна арфа или клавесина ми? Катерете се по тях, колкото си искате! Ала нека поне мъничко да поработя самичка на чекръка.

Трите котки не я и чували, а пък кралицата — щастлива от това, че те упорито не забелязвали дванайсетте златни топки — била готова

да им даде да си играят с всичкия лен в кралството.

*Спи, детенце, нани-на,
любовта ще победи
вси магии на света...*

Красотата на принцесата, приказно хубавите ѝ портрети, разнасяни от пътешествениците надлъж и нашир, започнали да привличат в двореца принцовете от близки и далечни страни. Ала любовта още не била докоснала сърцето на девойката и трите бели котки-закрилници все така си играели и танцували около нея.

Не щеш ли, веднъж пристигнал един толкова красив и обаятелен принц, че младото момиче се влюбило — разбрало, че никога няма да го забрави, ще го обича до смъртта си, а ако ѝ предложи да му стане жена, тя няма да му откаже ръката си... Принцът започнал често-често да посещава двореца, всеки път пристигал с богати и пребогати дарове. Нравели му се дългите разговори с принцесата: той ѝ разказвал за детството си, за баща си и майка си, за любимите си местности и животни. Немногословно, но с онзи сърдечен порив, разкриващ богат вътрешен мир, който дълго е жадувал да се разкрие пред някого и най-сетне е открил истинската довереница, принцът споделял с принцесата всичко, което го вълнувало. Ала любовните слова, които тя копнеела да чуе, не били произнесени.

— И за какво са ми тогава всички тези накити, гердани и скъпоценности, с които ме обсипва? — мислела си тя. — За какво ли са ми кадифетата и пищните коприни? „От сребро и злато има по света, знай, по-истински съкровища...“ Бели писанки, приятелки мои, палувайте около мен, подскачайте, танцувайте, вие сте единствената ми утеха.

И Белоснежка, Морска прохлада и Детелинка продължавали да омотават чилетата с лен, безразлични към златните топки. Кралицата се радвала на тяхната игра и на мълчанието на принца.

Наближил денят, в който принцът трябвало да си замине. Сутринта, като се сбогувал с всички, младежът отишъл да се види за последен път с принцесата и без да отрони нито дума за чувствата, които го вълнували, той ѝ пожелал много щастие.

— О, не! — извикала девойката. — Аз никога няма да бъда щастлива! Защото никога няма да се омъжа!

Морският вятър нашепвал тихи слова за отплаване и разделяла...

— Този, когото обичам, ще си замине и ще ме изостави!

— И никой никога няма да го замени? — запитал принцът.

— Никой никога! — бил твърдият ѝ отговор. Гласът ѝ издавал дълбоката покруса, но и силна увереност.

— И никога няма да се омъжиш за друг, освен за него?

Принцесата само кимнала. Тогава принцът я хванал за ръката и казал:

— Ние няма да се разделим. Аз те обичам. Ще станеш моя жена и ще живеем щастливи до края на дните си.

В стаята на върха на кулата трите котки все така си играели с лепените чилета, ала Детелинка най-неочаквано скочила върху една от дванайсетте златни топки и започнала да я търкаля. Белоснежка и Морска прохлада последвали примера ѝ. Дванайсетте топки започнали да се блъскат и да звънтят като златни камбанки... И това продължило часове наред.

Не щеш ли, като по някакво трагично и тайнствено съвпадение, из двореца плъзнала още една новина — принцът бил сполетян от странна болест и много скоро станало ясно, че нито доктор, нито лекарство можели да го изцерят. Принцесата потънала в дълбоко отчаяние.

— Ех, писанки мои белички — говорела им тя. — Дори не можете да си представите колко ме огорчихте с вашите буйни игри! Защо търкаляте златните топки? Не трябваше да ги докосвате! Не, не мога да ви упреквам, но все пак...

Трите котки заобиколили принцесата, като че ли искали по този начин да изразят нежността си и да ѝ вдъхнат смелостта, от която толкова много се нуждаела.

— Сега какво да правя, милинки, какво да сторя, за да спася моя любим?

Котките се доближили още по-близо до нея, като че искали да ѝ кажат: „Да, да, да! Трябва да намериш някакъв лек!“.

Ненадейно принцесата се усмихнала, после внезапно скочила, загърнала се с един голям тъмен плащ и започнала да се спуска по

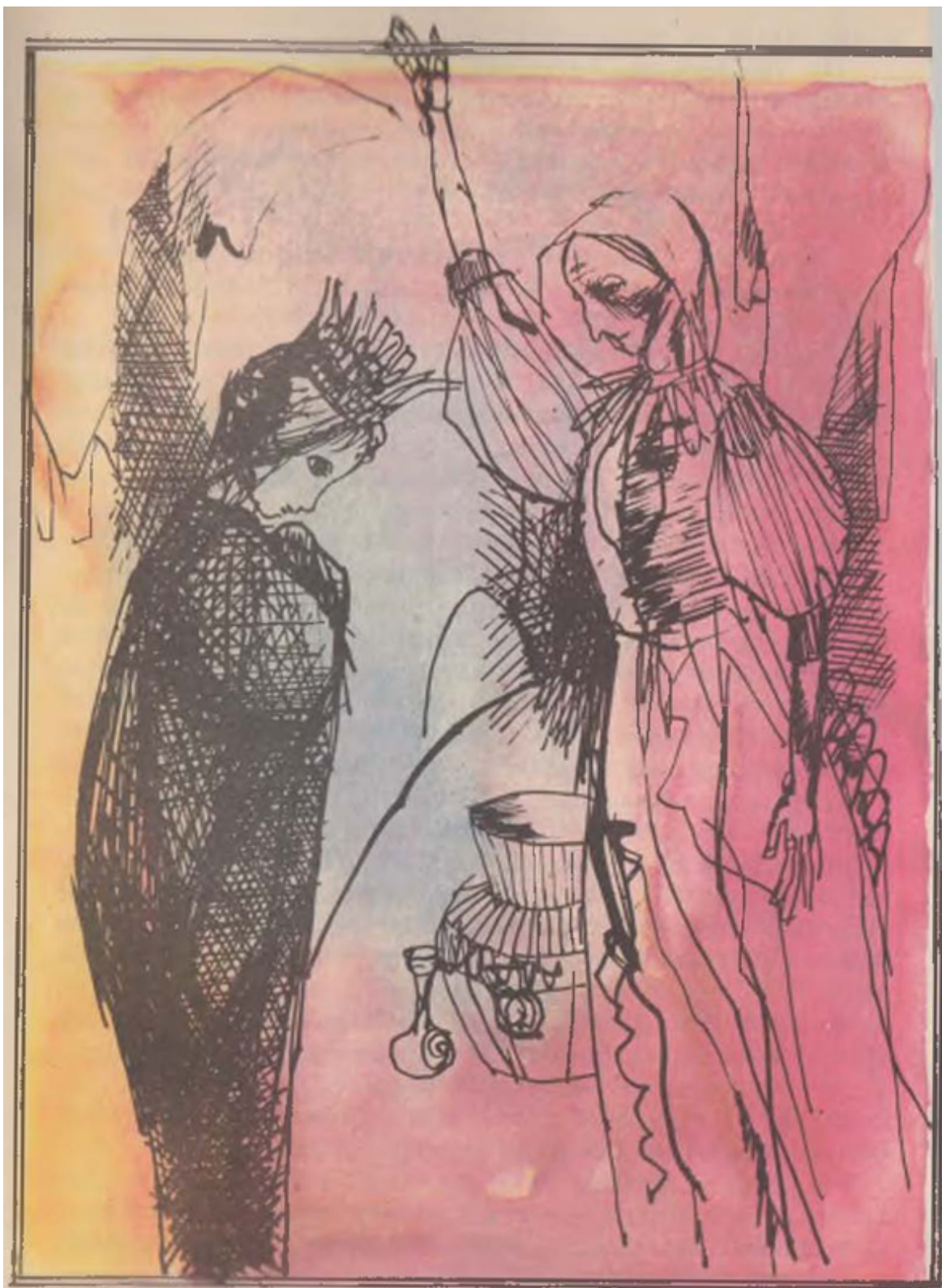
безкрайните стълби на кулата. Решила била да отиде при вълшебницата.

Навън вилнеела страшна буря. Нещастната принцеса виждала как светкавиците раздират небето и за да надмогне страха си сред грохота на гръмотевиците, започнала да си тананика приспивната песничка, която знаела от своята дойка:

*Спи, детенце, нани-на,
любовта ще победи
вси магии на света...*

Най-после клетото момиче достигнало до огромната планинска пещера, но надеждата ѝ да спаси своя любим почти угаснала след новото предсказание на вълшебницата:

— Нишката, на която се крепи животът на твоя любим, почти се е прекъснала... За да се зазdrави, съществува един-единствен начин: ако в новогодишната нощ, преди часовникът да е отброил последния дванадесети удар, успееш да ми донесеш десет хиляди чилета чист бял лен, изпreden от твоята собствена ръка, принцът ще оживее. Ала запомни добре: през двадесетте и седем дни и двадесетте и седем нощи, които ти остават, за да свършиш тази огромна работа, чужда ръка не бива да докосва нито чекръка, нито нишката!

Полузамаяна, с разкъсани от бурята дрехи, смазана от умора и страх, принцесата едва се добрала до двореца и веднага изтичала в

стаята си. Поискала да ѝ донесат чист бял лен. После започнала да przede с трескаво нетърпение. Ако я бяхте видели как облива със сълзи нишката и колко непохватно я пресуква с все още детинските си пръстчета, и вие щяхте да заплачете от жал.

На разсъмване, като видяла колко малко работа е свършила, разбрала, че всичко е загубено и се разридала още по-силно. Тогава трите котки, които се били разбудили от шума на чекръка, отново я заобиколили. И неочаквано Белоснежка казала:

— Принцесо...

Сепната от думата, произнесена на човешки език от тази най-обикновена бяла котка, принцесата рязко се обърнала и запитала:

— Белоснежке, ти ли рече нещо? Ти говориш! И какво искаш да ми кажеш? Ах, в очите и на трите ви се чете толкова доброта, като че ли искате да ми помогнете...

— Разбира се, принцесо — проговорила и Детелинка. — Знаеш ли, че докато си играехме с твой чекрък, ние се научихме да предем по-добре и от най-добрите майсторки? Ще приемеш ли помощта ни?

— Така ми се иска да не ви откажа — рекла принцесата, — защото до новогодишната нощ няма да успея да изпреда сама десет хиляди чилета чист бял лен... Ала вълшебницата каза, че нишката трябва да минава само през моите пръсти!

— Хайде, хайде, поразмисли малко... — продумала на свой ред и Морска прохлада. — Та нали ние, котките, нямаме пръсти, а само лапички и нокти. Остави ни да ти помогнем.

Като видяла, че няма да свърши толкова много работа за такъв кратък срок, принцесата се съгласила. Вярно, че малко се страхувала. Все пак, как ли Белоснежка, Детелинка и Морска прохлада щели да изпредат чистия бял лен?

Въпреки съмненията си, тя настанила трите котки на три чекръка в един близък до нейната стая таван.

— Ако успеете с лапички и нокти да изпредете нишка, която да се хареса на вълшебницата, ще ви подаря всичките си накити! — обещала им въодушевено тя.

— Смятай, че вече си се простила с тях — казала Детелинка, която била най-гиздавата от трите и винаги гледала завистливо украшенията на принцесата и ковчежето, в което ги прибирала.

*Спи, детенце, нани-на,
грее златната луна
там на небосвода...*

През целия ден девойката чувала тракането на чекръците, които се въртели с главозамайваща бързина. Привечер, щом на тавана всичко утихнало, тя любопитно надзърнала да види какво става при чудноватите предачки.

И трите котки сладко спели. А до тях се извисявала огромна белоснежна купчина — повече от триста чилета чист, тънко изпreden лен.

Тогава принцесата се спуснала към трите котки и започнала да ги прегръща, цялата обляна в радостни сълзи.

— Сега ще ни заведеш да се нахраним, а после ще донесеш още лен — казала Белоснежка, — тъй като време за губене няма.

— Погледни — рекла Детелинка, обзета изведнъж от силна гордост, а и от мисълта за накитите, — тази нишка не е ли достойна за ръката на една принцеса?

— Да, така е! — провикнала се разгорещено принцесата. — Никога не съм виждала по-тънка, по-здрава, по-равна и по-чиста нишка!

Няма да описвам радостта ѝ, когато на другия ден научила, че през изтеклата нощ състоянието на принца неочаквано и загадъчно се подобрило. И така, от ден на ден, колкото повече напредвала работата, толкова той се чувствал по-добре...

Най-сетне, в предновогодишното утро принцесата получила и последното десетхилядно чиле. Изчакала и този ден да превали, за да може да занесе на вълшебницата дори повече от необходимото. После натоварила чистия бял лен на три бели коня, които сама повела към планинската пещера. Старицата разтоварила чилетата, разгледала ги най-внимателно и принцесата разбрала по лицето ѝ, че е доволна.

— Принцът ще бъде съвсем здрав на развиделяване и ще те посрещне пред вратите на двореца — рекла вълшебницата. — Ала преди да си отидеш, искам да ти дам един съвет. Не забравяй да възнаградиш богато трите котки...

Ах, та нима принцесата можела да ги забрави!

Сватбата била невиждана и нечувана. Принцесата се закичила само с цветя, а Белоснежка, Морска прохлада и Детелинка царствено се кипрели върху пищни табуретки, нагиздени целите със злато и скъпоценни камъни.

Към края на пиршеството трите бели котки извили гърбове и в хор започнали толкова мелодично да мъркат, че човек можел да се заблуди и да си помисли, че работят три чекръка.

— Какво е това? — попитали принцът и принцесата в един глас.

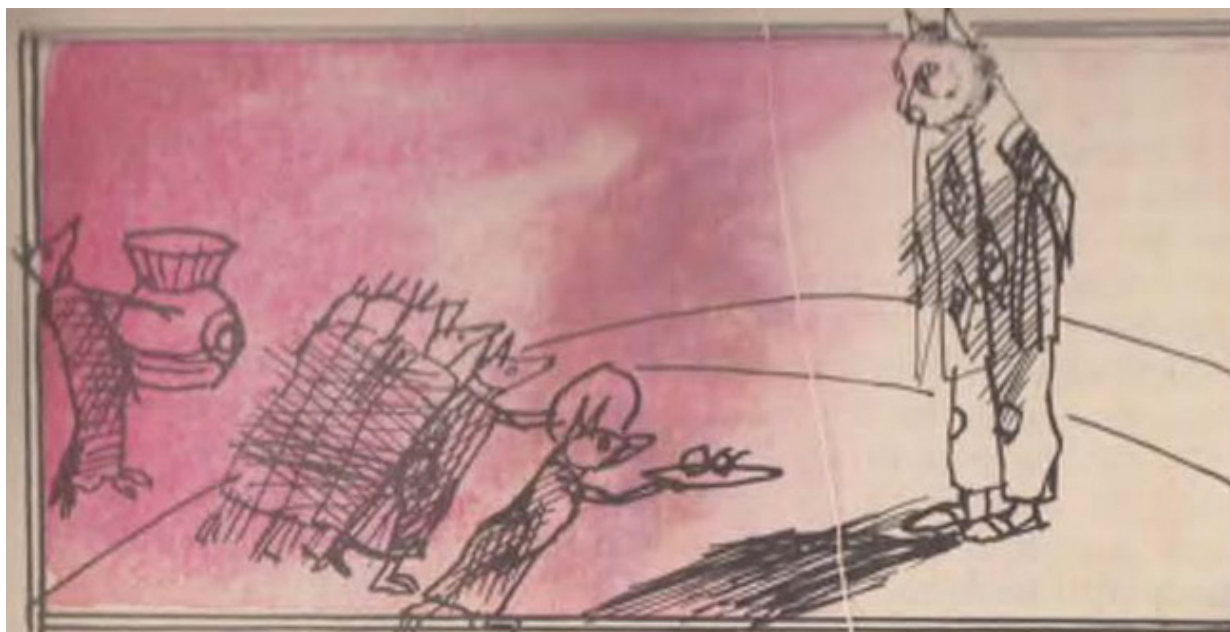
— Такава е нашата съдба. Отсега нататък с тази песен ще изразяваме радостта си — също в хор отговорили трите котки. — Песента ще ни остане за спомен от работата, която свършихме с чекръците, за да бъдете щастливи!

— Песента е много хубава и много нежна — казала принцесата и с обич ги помилвала по лапичките.

Белоснежка, Морска прохлада и Детелинка сигурно са имали многобройно потомство, защото, като се замисли човек, няма котарак, нито пък котка, които да не мъркат или, както е прието да се казва — да не предат, когато искат да покажат радостта си.

ПОКАЯНИЕТО НА КОТАРАКА ПЕРСИЙСКА ПРИКАЗКА, ПРЕРАЗКАЗАНА ОТ АН МАРСЕЛ

Живял някога един чудесен персийски котарак, в разцвета на силите си. Де да можехте да го зърнете отнякъде — страстен ловец, с дълги сладни мустаци, с наточени зъби, с пронизващ поглед, обладаващ странна, чудодейна сила!

Един хубав ден той видял, че е забравил да затвори вратата на хамбара. С дълги гъвкави скокове се върнал обратно и връхлетял върху една мишка, която тутакси била разкъсана и изядена. Да, ама после котаракът започнал да се разкайва и като не знаел що да стори, решил да отиде в голямата джамия. Минал под портика, където се оставят обувките, после паднал на колене и започнал да удря чело в земята, както бил виждал, че правят мохамеданите в часовете за молитва. После се заклел тържествено, никога вече да не убива мишлетата и се разридал.

Слухът за покаянието на котарака бързо се разнесъл из целия град. Мишият народ, разбира се, пръв научил голямата новина. Започнали безкрайни забавления, увеселения и гощавки.

Щом радостта поутихнала, султанът на мишоците и плъшоците събрал своите съветници.

— Как мислите, може би е редно да изпратим делегация при нашия бивш неприятел? Неговото сърце намери пътя към доброто. Сега той би трябвало да служи за пример на цялата проклета и ненавистна котешка раса, от която прави изключение, за което и трябва да бъде поздравен.

Пратеничеството на мишоците, а то било цяло шествие, поело към дома на котарака. Той излязъл да ги посрещне:

— Добре дошли, скъпи приятели, в най-щастливия за мене ден! Признавам си, че водех лош живот, подчинен на гнева и насилието. Убивах, разкъсвах, раздирах и разпорвах стотици хиляди ваши събратя. Ала сега, както сигурно сте чули вече, аз се покаях за греховете си и реших да се отдам на въздържание и смирение.

Посланиците на мишия султан останали много изненадани от тези възвишени слова, сторили три дълбоки поклона и извадили богати дарове. Имало делва с вино, банички с просо, стафиди, фъстъци, семена от пъпеш, големи парчета сухо сирене, дребни сладкиши, украсени с разноцветна захарна глазура, кашмирени шалове и приказни роби. Гледал котаракът даровете — а те от хубави по-хубави — и място не можел да си намери от радост.

— Хе-хе, че то си заслужавало да стана вярващ мюсюлманин! Аллах е велик и очевидно е останал доволен от моето покаяние.

После прехвърлил погледа си върху посланиците. А те стояли, подредени в редица, с почтително сведени главици, увили опашка около лявото краче, както се полага да се държат добре възпитаните плъшоци и мишоци, когато са на гости. Тази гледка вдъхновила котарака дотолкова, че му дошла наум една великолепна идея.

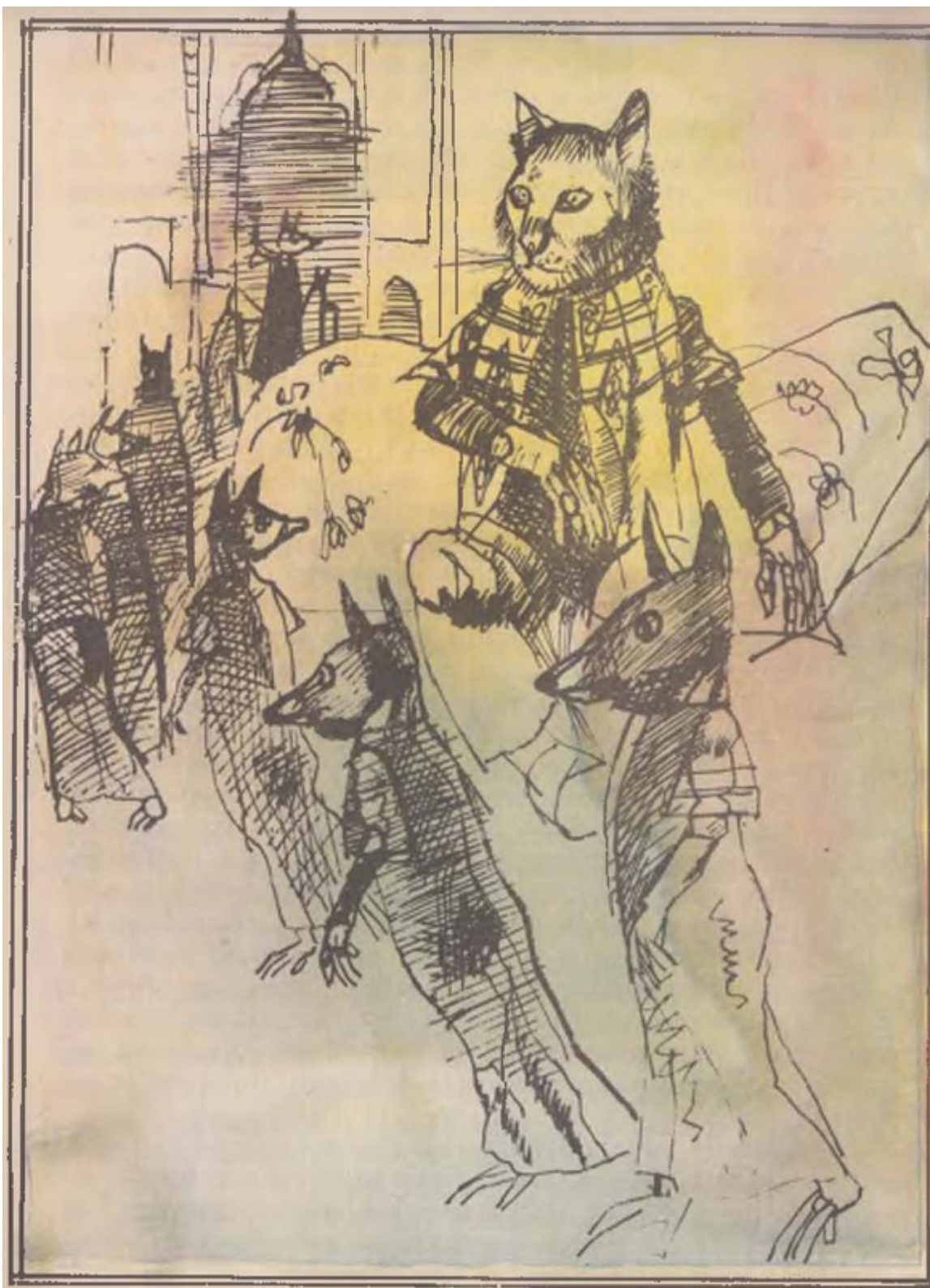
— Приятели — рекъл важно-важно той, — виждам, че ще можем да се разберем. Както вече казах, от сега нататък няма повече да безпокоя вашия народ, обитаващ тази къща. Можете да лудувате, колкото си искате, от мазето до тавана. Смейте се, веселете се, играйте във всички стаи, без да се стеснявате. Вие сте напълно свободни. Знаете, че прекарвам по-голямата част от времето си в джамията, ала не

се тревожете — не е необходимо да ме придружавате по време на дългите ми моления. Единственото, за което ще ви помоля, е да изразявате благодарността си заради голямата ми доброта, като идвате всяка сутрин и всяка вечер да ме поздравявате с маршова стъпка, подредени в колона по един. Ще влизате през едната врата, ще излизате през другата. Пред мен ще дефилирате един по един. Аз ще седя хей там, на възглавницата. А сега си вървете. Вярвам, че утре сутрин ще видя тук целия миши народ.

Пратениците отново се поклонили три пъти и се оттеглили, за да разкажат на султана какво са свършили. Той се зарадвал:

— Ако само това е цената на нашата свобода, струва ми се, че не плащаме много скъпо. Всяка сутрин и вечер ще удряте крак пред възглавницата на котарака и всеки от вас ще сторва и по един дълбок поклон.

Още на следващата сутрин мишоците започнали да се точат в индийска нишка и всеки ниско се покланял пред меката възглавница, на която важно-важно се бил разположил котаракът. Всички били весели и доволни и безгрижно си подскачали из цялата къща. А котаракът? Е, той пък бил два пъти по-доволен заради хитрия капан, който заложил. Ами да, всичко било най-долна измама. Сутрин и вечер, когато шествието приключвало, щом последното плъхче се покланяло, а всички останали били вече излезли през втората врата, котаракът се хвърлял с безшумен скок върху нещастника, убивал го и преспокойно го изяждал, без никой да го заподозре в каквото и да било прегрешение. Благодарение на това хитроумно изобретение той вече не се преуморявал да си дири препитанието — то само му се поднасяло сутрин и вечер, без да се броят дребните подаръци, които мишките му правели от време на време в знак на уважение, защото те въобще не се досещали какво става, ами продължавали да се радват на котешкото великодушие, благоразположение и всякакви други добродетели.

Ала между многобройните домашни плъхове имало и двама млади плъшоци, които били много по-съобразителни и по-предпазливи

от своите събратя и смятали, че проявите на високомерно безразличие от страна на котарака не предвещават нищо хубаво. Когато минавали пред него, те се покланяли, както и всички останали, ала винаги били нащрек, готови при най-малкия знак за тревога да се шмугнат в някоя дупка.

— Този котарак е злодей — рекъл Шамсодин на своя приятел. — Убеден съм в това.

— И аз така смятам — отговорил Шамсолах, — само че не знам как да го разобличим.

Мислили, мислили, чак до късна доба си шушукали нещо.

— А сега — рекъл най-накрая Шамсолах, — вече можем да си лягаме. Планът ми се струва чудесен и дори да не открием нищо, поне не рискуваме кой знае какво.

— Аз не рискувам — отговорил Шамсодин, — защото ще бъда в началото на шествието. Само че ти ще бъдеш последен на опашката... Брррр! Страх ме е за теб!

— Добре де, помисли внимателно! Ти ще ме извикаш и аз ще ти отговоря. Ще ме извикаш още веднъж и аз пак ще ти отговоря. Така ще си подвикваме, докато трае цялото шествие. Какво толкова очакваш да ми се случи? Котаракът нищичко не може да ми направи, а рече ли да ми запуши устата, всички братя плъшоци и мишоци тутакси ще забележат.

— Само че нека да се сменяме — подел отново Шамсодин. — Сутринта ще бъда начело, ала вечерта искам да заема на свой ред опасното място.

— Опасното място! — засмял се Шамсолах. — Ще видиш, че всичко ще мине като по мед и масло.

На другата сутрин, докато се подреждали, Шамсодин прередил всички и застанал начело на шествието. Шамсолах пък пристигнал много късно и се оказал последен в колоната. Както било станало вече обичайно, плъшоците тръгнали и първият — Шамсодин, минал покрай възглавницата на котарака, като не забравил да стори дълбок метан. След което обаче, за всеобщо изумление, той отворил уста и се провикнал с пискливия си глас:

*Братленце, Шамсолах, ехей,
къде си, скъпи Шамсолах?*

Веднага се е чуло цвърчене от другия край на веригата:

*Ето ме, братленце Шамсодин,
тук съм, скъпи Шамсодин!*

Докато траела цялата процесия двамата побратими все така се викали и си отговаряли. Естествено, котаракът не посмял да докосне Шамсолах, който бил последен във веригата, защото пронизителното гласче щяло внезапно да секне и после... През целия ден той бил в много лошо настроение, защото торбичката с фъстъци, изпратена от мишия султан, не можела да утоли глада му. Цели дванайсет часа да ти стърже от глад в корема не е шега работа! Е, опитвал се да се залъгва с мисълта, че на вечерната процесия щастието ще му се усмихне и последен ще се окаже някой особено тлъст и вкусен плъх.

Ала вечерта с отчаяние и гняв разбрал, че двамата побратими отново са заели първото и последното място в колоната. Щом отново започнали да викат до прегракване с пронизителните си гласчета, които се разнасяли надалеч:

*Братленце, Шамсодин, ехей,
къде си, скъпи Шамсодин?*

Питал единият, а другият веднага отговарял:

*Ето ме, братленце Шамсолах,
тук съм, скъпи Шамсолах!*

И така по време на цялата процесия. Котаракът пак останал гладен. Усещал, че гневът го обзема все по-силно, но напрягал всичките си сили само и само да запази спокойствие. Достатъчно умен бил, за да разбере, че положението му е много по-сериозно, отколкото изглеждало на пръв поглед.

И имал право — през деня Шамсодин и Шамсолах разказали на цялото мише братство как стоят нещата, предупредили всички, че търпението на котарака е подложено на сериозно изпитание и че цялото шествие трябва да се разпръсне при най-малкия подозрителен жест от страна на техния отколешен враг.

Рано-рано на следващата сутрин, още докато плъщоци и мишоци се събирали за процесията, котаракът влязъл при тях с безкрайно спокоен и нехаен вид. Разбира се, Шамсолах вече бил там — пръв във веригата. Котаракът му хвърлил мрачен поглед и седнал на мястото си с привидно спокойствие. После му дал знак с края на опашката си да се приближи.

— Я кажи, малкия, ти ли вдигаш толкова голяма врява всяка сутрин и всяка вечер по време на церемонията? Ще те помоля отсега нататък да се движиш в пълно мълчание, както останалите, без да се набиваш в очи.

Само че Шамсолах не се уплашил и отвърнал с острия си гласец:

— Ако твоя светлост е искал безмълвна процесия, трябвало е да го каже своевременно. В договора такова условие няма. Трябва да поставя въпроса пред нашия султан. А пък, докато чакаме...

И Шамсолах си поел дълбоко дъх, после се разцвърчал с пълно гърло.

Братленце, Шамсодин, ехееей...

Това вече надхвърляло всякакви граници. Извън себе си от ярост, котаракът с гневен писък се хвърлил с пружиниращ отскок към

нарушителя. Само че мишоците били нащрек и след миг всички се разпръснали и изпокрили кой където свари.

Добрият състезател винаги разбира още преди края на играта дали ще я спечели или, както станало с нашия котарак, ще я загуби.

Питате ме къде се скита той сега? Не знам, никой повече нито го чул, нито го видял из тия земи. А мишият султан направил Шамсолах и Шамсодин свои съветници, обсипал ги с приказни дарове и ги оженил за дъщерите си.

БЯЛАТА ПИСАНКА

Живял нявга един крал. Той имал трима смели и красиви синове и много се страхувал, че ще дойде ден, когато някой от тях ще му отнеме властта. Знаел си, че вече е стар, ала се чувствал в разцвета на силите си, пък и умът му си бил съвсем на мястото, така че нямал никакво намерение да отстъпва трона, който заемал с величествено достойнство. И един хубав ден решил, че най-добрият начин да си осигури спокойствието е да ги залъгва с обещания, които никога да не изпълнява.

Повикал ги в покоите си и след дълъг задушевен разговор им казал:

— Чуйте ме, деца мои. Напредналата възраст вече не ми позволява да се занимавам с държавните дела така, както на младини. Боя се, че моите поданици страдат от това и ми се иска да предам короната на някой от вас. Ето защо ще ви подложа на изпитание. Мой наследник ще стане онзи от вас, който спечели благоволенieto ми, преди да съм се оттеглил. Ще ми се да вярвам, че едно пъргаво, миловидно и вярно кученце ще изпълни с радост самотните ми

старини. И така, без да проявявам предпочитание към най-големия си син и да ощетявам по-малките, давам ви дума, че този от вас, който ми донесе най-красивото кученце, ще наследи престола.

Принцовете доста се позачудили, ала пред двамата по-малки братя се открила възможността да спечелят короната и затова приели поръчението с удоволствие. Най-големият бил твърде стеснителен или почитал прекалено много баща си, за да търси правата си. Сбогували се с краля, той им дал за из път сребро и скъпоценни камъни и пак им напомнил, че точно след една година, и нито ден повече, в същия този час те трябва да се завърнат с кученцата.

Преди да тръгнат на път, братята се събрали в друг замък, който се намирал само на една левга. Обкръжени от свитите си, те вдигнали голямо пиршество и се заклели във вечно приятелство. Дали си дума, че ще се състезават без ревност и без лоши помисли и че този, който спечели трона, ще раздели богатството си с останалите двама. Най-сетне тръгнали на път, като се уговорили да се срещнат в същия замък, за да се явят заедно при краля. Пожелали да пътуват сами, без придружители, и променили имената си, за да не ги познаят.

Всеки поел по различен път. Двата по-големи братя преживели много интересни приключения, но аз ще ви разкажа само за най-малкия.

Той бил голям умник и два по-голям веселяк и хубавеляк — имал благородна осанка, красиво лице, белоснежни зъби и приятен глас. Свирел прекрасно на лютня и умеел да рисува. С една дума — бил самото съвършенство, а на всичкото отгоре и несравним храбрец.

Ден не минавал, без да купува кучета — големи, малки, хрътки, догове, ловни, рунтави ловджийски от испанска порода, кучета с дълга къдрава козина и малки кутрета с къси нослета. Щом намерел някое похубаво от това, което вече имал, купувал го, а другото пускал на воля. Невъзможно било да води със себе си тридесет или четиридесет хиляди кучета, а пък не искал да го придружават нито камериери, нито придворни, нито пажове. Ден след ден напредвал по пътя си, докато една нощ дъждът и гръмотевиците го застигнали в една непозната гора.

Свърнал по първата пътека, която му се изпречила пред очите, и след дълго бродене и лутане забелязал блещукането на слаба светлинка.

Помислил си, че това е горска къщурка, в която ще може да се подслони до сутринта и, воден от светлинната, не след дълго се озовал пред дверите на най-прекрасния замък, който можел да си представи. Вратата била изкована от чисто злато, украсена с тъмночервени бляскави гранати. Тяхното ярко и чисто сияние осветявало цялата околност и точно то привлякло вниманието на принца. Стените били от прозрачен многоцветен порцелан и по тях можела да се проследи историята на всички феи, откакто свят светува: славните приключения на Магаранка, на Спящата красавица, на Зелената змия и на стотици други. На златната врата бил закачен с диамантена верижка един крак на сръндак. Принцът се възхитил и от разкоша, и от спокойствието на стопаните на този замък. „Защото, в края на краищата, кой би попречил на крадците да прережат верижката и да изкъртят гранатите? — рекъл си той. — Биха забогатели за цял живот.“ Дръпнал сърнения крак и веднага се разнесъл звън на камбанка — по звука си личало, че е направена или от злато, или от сребро. След миг вратата се отворила, но принцът различил само дузина ръце във въздуха, всяка от които държала по един факел. Всичко било толкова странно, че той дори се подвоумил да влезе ли, или да си продължи по живо по здраво по пътя. Докато се помайвал на прага, усетил, че някакви други ръце го побутват навътре. Волю-неволю влязъл в замъка, но за всеки случай стиснал дръжката на сабята си.

Стигнал до една голяма коралова врата, която сама се отворила, щом я приближил, и така се озовал в стая — цялата от седеф и от перли. После прекосил още много и различно украсени стаи, в които имало толкова картини и скъпоценности, че принцът се движел като омагьосан. Стотици хиляди светилници, окачени от свода до пода, осветявали пътя към останалите помещения, които, облени от сиянието на канделабри, полилеи и аплици, греели като ден. Блясъкът бил ослепителен, все едно че не бил истински. Прекосил принцът шейсет стаи и ръцете, които през цялото време го насочвали, изведнъж го спрели в последната. Едно грамадно кресло само се приближило до камината, а огънят се запалил от само себе си. Едва сега принцът забелязал, че ръцете, които го довели дотук, са като изваяни — красиви и бели, мънички и пухкавички. Може би си спомняте, че той беше станал вир-вода от проливния дъжд. Сега ръцете го разсъблекли — някой, изглежда, се страхувал принцът да не хване хрема — и

приближили маса, върху която били положени разкошни одежди: риза като за сватба и златоткан домашен халат, обсипан с изумрудчета. Ръцете го загърнали в халата, после с нежни, сръчни и гальовни движения го сресали. Станало му много приятно. Не след дълго отново го облекли официално, ала не с неговите, а с много по-богати дрехи. Той мълчаливо се възхищавал от всичко, което ставало наоколо, и въпреки това от време на време го побивали тръпки от страх, без да знае защо.

След като го напудрили, накъдрили, парфюмирали, накичили и нагласили, ръцете го отвели в друга приказна зала цялата от злато, украсена с портретите на най-известните котки: Родилардус, когото плъховете обесили за краката; Котаракът с чизми — маркиз Дьо Караба; Пищещият котарак; Котката, която се превърнала в жена; вещиците, които се превърнали в котки... С две думи, това били много странни картини.

Масата била сервирана за двама. Приборите, естествено, били от злато и сребро, а съдовете — от самороден кристал, украсен с хиляди редки скъпоценни камъни. Принцът тъкмо се чудел за кого ли е приготвена тази вечеря, и ето че няколко котки делово се настанили на специален малък подиум: една държала книга с най-невероятните ноти на света, друга — свитък, с който тактувала, останалите — мънички китари. По даден незнайно откъде и от кого знак всички заедно започнали да мяукат в различни тоналности, като си акомпанирали на китарите, подрасквайки с ноктенца по струните. Това била най-странната музика, достигала някога до човешко ухо. Принцът си запушил ушите с две ръце, ала не се сетил да си затвори и очите. Колкото и да го смущавала необикновената история, в която се бил забъркал, не можал да се сдържи и избухнал във весел смях от движенията и гримасите на невероятните музиканти.

Тъкмо премислял различните чудесии, които вече му се били случили в този замък и ето че те продължили — в залата тържествено

се появило някакво съвсем мъничко същество, не по-високо от един лакът, загърнато в дълъг воал от черен креп. Съпровождали го два котарака в траурни дрехи, наметнати с плащове и препасани със саби. Следвала многолюдна котешка свита: едни носели капани, пълни с плъхове, други пък полюшвали клетки с мишки.

Принцът загубил ума и дума от изумление. Фигурката в черно се приближила до него, повдигнала воала си и той видял най-красивата бяла котка, която някога се е раждала на този свят и каквато едва ли повече ще се появи. Била много млада и много тъжна, а думите ѝ се леели в трогателно и още по-очарователно мяукане:

— Добре дошъл, драги принце, в двореца на мое мяукащо величество.

— Кралице — почтително отговорил принцът, — приемът, който ми оказваш, говори за твоето голямо великодушие. Само че ти си твърде необикновена котка — говориш като човек, имаш великолепен замък...

— Драги ми принце — прекъснала го Бялата писанка, — не е нужно да ме обсипваш със задължителните любезности. Обичам непревзетите разговори и обноски. Моля, поднесете първото ястие — обърнала се към прислугата.

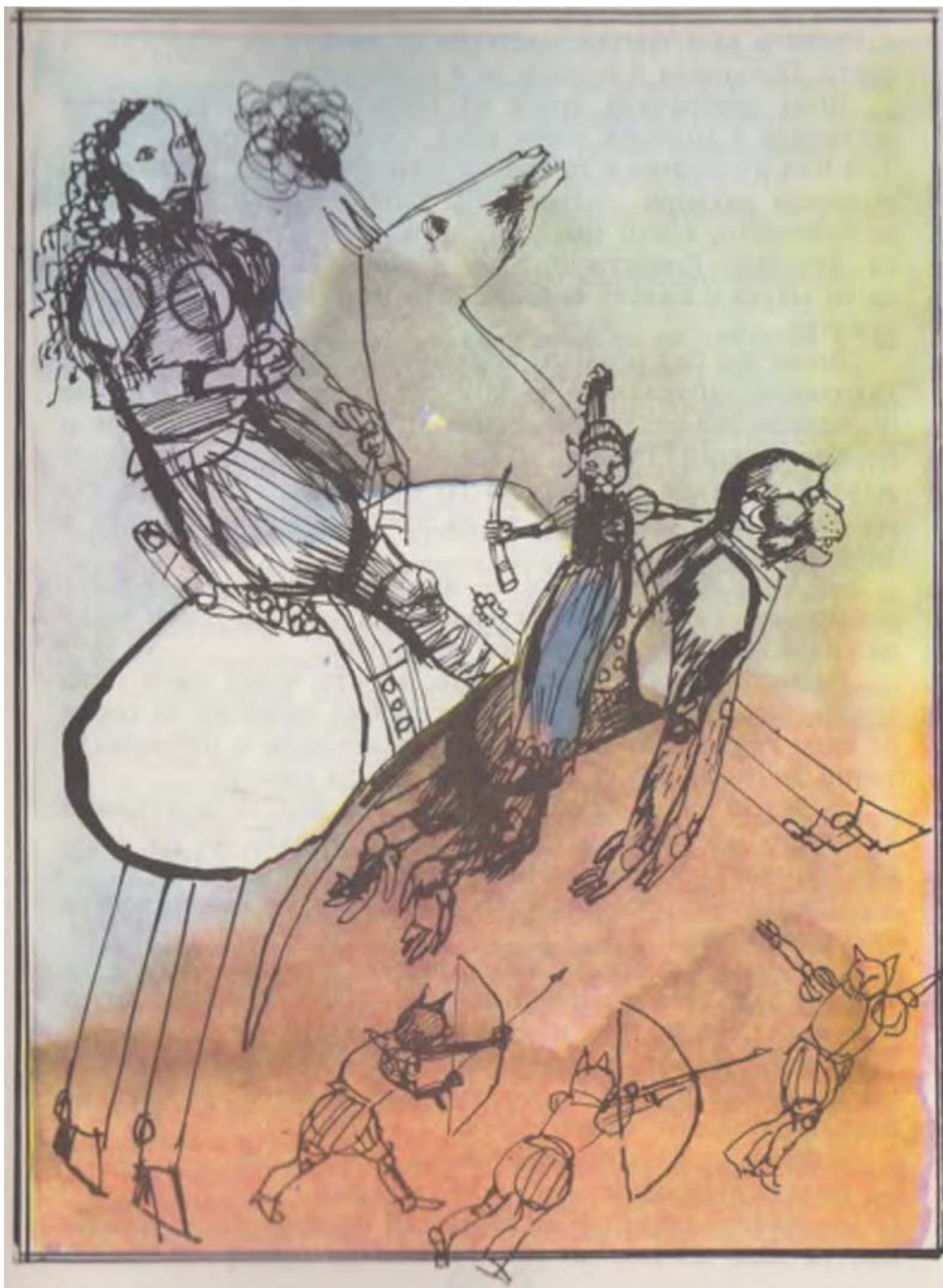
И вечерята започнала. Сервирали я същите ръце с невидими тела. Най-напред на масата се появили две порции супа — едната от гълъбчета, а другата от тлъсти мишки. При вида на втората супа принцът не посмял да докосне първата, защото веднага си представил как ги е приготвял един и същи готвач. Ала малката котка се досетила по изражението му за какво си мисли и го уверила, че нейната храна се готви отделно. Принцът тутакси ѝ повярвал и започнал да се храни, без да чака втора покана.

След вечерята Бялата писанка поканила госта си в друг салон. Там имало сцена, на която 12 котки и 12 маймунки изпълнявали балетни миниатюри. Едните били облечени като маври, а другите като китайци. Едва ли бихте могли да си представите колко смешно подскачали и се премятали. От време на време дори се драскали.

С това вечерята приключила. Бялата писанка пожелала на госта си спокойна нощ, ръцете отново поели грижата за него и го завели в един съвършено различен апартамент от онзи, в който го бяха преоблекли. Стените били облепени с разноцветни пеперудени крилца,

които образували хиляди прекрасни цветя. Украсата била от перца на най-редки птици и едва ли можело да се видят другаде. Леглото тънело в коприна, панделки и джувки. Принцът си легнал, без да пророни дума, защото не знаел как да разговаря с ръцете, но не спал дълго. Събудил се от някакъв неопределен шум. Ръцете веднага му помогнали да стане. Облекли го в ловджийски костюм. Надникнал на двора и що да види: там се тълпели повече от 500 котки. Едни водели хрътки на синджири, други надували ловджийски рогове. Изглежда, започвал голям празник. След малко станало ясно, че Бялата писанка отива на лов и принцът трябвало да я придружи. Ръцете довели за юздата един дървен гимнастически кон, който можел да препуска като хала, а имал и чудесен равен ход. Попоната и седлото му били извезани със сърма и диаманти. Принцът го яхнал, без да се учудва повече на нищо, а Бялата писанка възседнала най-красивата и горделива маймуна на света. Големият черен воал вече не я покривал, затова пък на главата ѝ се крепяла истинска драгунска каска, която ѝ придавала толкова войнствен вид, че всички мишки в околността били ни живи, ни умрели от страх. Принцът никога не бил участвал в толкова приятен лов: котките тичали по-бързо от зайците и щом хванели дивеч, Бялата писанка ги карала да разпределят плячката пред нея, което се съпровождало от хиляди забавни фокуси. Пернатите също били разтревожени, защото котенцата се катерели нагоре-надолу по дърветата, а високоуважаемият маймун изнасял Бялата писанка чак до орловите гнезда. Там тя подреждала по свой вкус техни височества орлетата.

Щом ловът приключил, Бялата писанка надула ловджийския си рог. Той бил не по-дълъг от един пръст, ала издавал толкова ясен и висок звук, че се чувал на десет левги околоръст. Тутакси я заобиколили всички котки от царството: половината пристигнали по суша, останалите — по вода. Събрало се неவிждано множество. Всички били облечени в богати, пребогати одежди. Бялата писанка се отправила към замъка, следвана от цялата си тържествена свита. Помолила и принца да я придружи.

Щом прекрачила прага на владенията си, веднага се загърнала в големия черен воал. Отново вечеряли заедно. Той бил изгладнял и се

хранел с голям апетит. Накрая им поднесли ликьори, пийнал си с удоволствие и... споменът за кученцето, което трябвало да намери и занесе на баща си, изчезнал. Единственото му желание било да си седи и да си мяука с Бялата писанка като неин най-добър и верен приятел.

Всеки ден бил празник: ходели ту на лов, ту на риболов, танцували, забавлявали се на въртележки, на люлки и още по хиляди най-различни начини. Принцът забравил дори и родния си край. Ръцете, за които вече говорихме, продължавали все така усърдно да го обслужват. Понякога съжалявал, че не е котарак, за да прекара целия си живот в това приятно място.

— Уви! Колко жалко! — въздишал той пред Бялата писанка. — Толкова ще тъгувам за теб, когато удари часът на раздялата. О, колко много те обичам!

Времето минава бързо-бързо, когато човек няма нито грижи, нито мъки. Принцът съвсем бил забравил за срока от една година, но Бялата писанка помнела и отброявала точно дните. И ето че един хубав ден тя казала:

— Знаеш ли, че ти остават само три дни, за да откриеш кученцето, което кралят, твойт баща, очаква да му занесеш? Братята ти са намерили много хубави паленца.

Принцът се опомнил начаса и, смаян от небрежността си, се провикнал:

— Каква беше тази тайна магия, дето ме накара да забравя заръката, която за мен е по-важна от всичко друго на света? Сега загубих и честта, и богатството си! Къде да търся най-хубавото кученце, за да спечеля кралството? Ох, ще ми трябва и един много бърз кон, защото дворецът на баща ми е много, много далеч!

Толкова се разтревожил, че чак се нажалил.

Бялата писанка му рекла съчувствено:

— Хайде, хайде, не се измъчвай повече, скъпи приятелю, та нали аз съм до теб. Можем да прекараме заедно още цял един безгрижен ден. Въпреки че кралството на баща ти е на повече от петстотин левги оттук, твоята прескочи-кобила ще те откара за по-малко от 12 часа.

— Много съм ти признателен за помощта, която ми предлагаш, котешка красавице — отговорил принцът, — но аз трябва не само да се завърна в точно определения ден и час, а и да занеса най-красивото кученце на света.

— Вземи този жълд — рекла Бялата писанка, — в него има едно приказно красиво кученце.

— О, кралице, ти се надсмиваш над моето нещастие — скръбно отронил принцът.

— Щом не вярваш, доближи жълда до ухото си и ще чуеш как джавка — отговорила невъзмутимо тя.

И наистина, щом принцът доближил жълда до ухото си, кученцето тутакси се обадило: „Джав, джав!“ Е, сега вече принцът бил отново на върха на щастието. Решил да отвори жълда, защото много искал да види как изглежда едно толкова мъничко кученце, но Бялата писанка не му позволила, защото паленцето можело да настине по пътя. По-добре било да изчака и да задоволи любопитството си в присъствието на баща си. Той й благодарил безброй пъти и се сбогувал много нежно.

— Повярвай ми — казал най-накрая, — дните, прекарани с теб, отлетяха толкова бързо, че сега почти съжалявам, че ще трябва да те оставя тук.

В отговор Бялата писанка само въздъхнала.

Принцът пристигнал пръв в замъка, където трябвало да се срещне с братята си. Не след дълго се появили и те. Зачудили се на гимнастическия кон, който подскачал из двора. Принцът ги посрещнал, разцелувал ги, ала нищо не им казал за жълда. Показал им едно палаво кученце, което се въртяло като ръжен и им рекъл, че е решил точно него да поднесе на краля, защото му се струва най-миловидно. Колкото и да го обичали, по-големите братя тайничко се зарадвали на несполучливия му избор и се сбутали многозначително под масата, сигурни, че малкият не ги застрашава с нищо.

На другия ден тримата се настанили в една каляска и се отправили към двореца. Двамата по-големи братя носели в кошниците си толкова красиви и нежни кученца, че да не посмееш да ги докоснеш. Малкият държал с два пръста „ръженчето“ за врата, защото било толкова мърляво, че и той дори едва го търпял до себе си.

Пристигнали в двореца. Отвсякъде ги наобиколили с радостни възгласи. Влезли в покоите на краля. Той доста се позачудил кое кученце да избере, защото двете, донесени от по-големите му синове, били почти равни по хубост. В това време двамата братя вече се препирали за наследството. Точно тогава най-малкият извадил от джоба

си жълъда, подарен му от Бялата писанка, и тутакси се сложил край на препирните. Отворил го бързо и всички видели, че във вътрешността му, върху купчинка памук, се гушело едно истинско живо кученце. То било толкова мъничко, че можело да се промуши през пръстен, без дори да се докосне до стените му. Принцът го пуснал на земята и то веднага започнало да танцува старинния танц сарабанда, като потраквало с кастанетите по-добре и от най-прочутата испанска танцърка. Козината му преливала във всички цветове на дъгата, а копринените му къдрици и ушичките му се спускали до земята.

Кралят бил обзет от силен смут: красотата на това кученце наистина била нечувана и невиджана. Но той нямал никакво намерение да се разделя с короната си. Дори най-малкото бисерче върху нея му било по-скъпо от всички кучета на света. Затова казал на децата си, че е много доволен от старанието им, ала иска да изпита тяхната находчивост още веднъж. Определил нов срок от една година, през който трябвало да дирят надлъж и нашир, по суша и по вода, да търсят и да намерят толкова тънък плат, че да минава през ухото на игла за плетене на венециански дантели.

Новата заръка много огорчила братята. По-големите, чиито кученца не били толкова красиви, колкото това на най-малкия, все пак склонили. Всеки поел в различна посока. Този път дори не се сбогували, защото били обидени от измамата с мърлявото паленце. Най-малкият принц решил отново да се довери само на своята приятелка Бялата писанка. Яхнал гимнастическия кон и с най-голяма бързина се отправил към нейния замък. Заварил всички врати отворени. Прозорците, покривите, кулите и стените се осветявали от сто хиляди свещи и така блестели, че с думи не може да се опише. Ръцете, които така добре го обслужвали по-рано, бързо го приближили, поели поводите на славния гимнастически кон и го отвели в конюшната. А в това време принцът се отправил към покоите на Бялата писанка.

Заварил я свита на кравай върху искрящо чиста възглавничка от бяла коприна в една кошничка. Нощната ѝ шапчица била небрежно килната на една страна. Изглеждала отчаяна. Ала щом съгледала принца, тя подскочила най-малко хиляда пъти и направила още толкова кълбета от радост. Признателният принц дълго я милвал. Разказал ѝ за пътуването си (за което тя знаела може би повече и от него самия) и за втората заръка на краля. Всъщност принцът не вярвал, че може да се

намери такова парче платно, което да минава през иглено ухо. Затова дори не се и опитал да го търси сам, осланяйки се изцяло на нейната приятелска помощ. Бялата писанка станала сериозна. Позамислила се, а после казала, че за щастие в замъка има прекрасни котки предачки, а и тя самата ще вземе участие в тази работа, със собствените си ноктенца ще посвири на струните на стана и изобщо принцът може отново изцяло да разчита на нея. Нека да си поживее спокойно, тъй като не ще се наложи да ходи далеч, за да дири това, което при нея ще намери по-лесно, отколкото ако преброди целия свят.

Появили се ръцете с големи свещници и принцът и Бялата писанка ги последвали. Влезли в една приказна галерия, която следвала течението на голяма река. Най-неочаквано сред водата лумнали многоцветни фойерверки.

После поднесли вечерята и тя доставила на принца много по-голямо удоволствие, защото бил ужасно гладен.

И отново, както и предишния път, изобретателната Бяла писанка започнала да разнообразява госта си с най-различни забавления. Трябва да признаем, че тя имала много приятно чувство за хумор, била приветлива и много по-образована, отколкото можело да се очаква от една котка.

Втората година, както и първата, отлетяла неусетно — пожелаел ли принцът нещо, бързите ръце му го донасяли начаса.

Един ден Бялата писанка го предупредила, че денят на заминаването му наближава, ала да не се безпокои за парчето плат, защото вместо него тя е приготвила нещо приказно. После добавила, че този път ще му даде и екипаж, съответстващ на благородното му потекло, и без да дочака отговора му, накарала го да погледне към големия двор на замъка. Там греела като огън открита каляска от чисто злато, теглена от дванайсет белоснежни коне. Амуницията им била от чисто злато. Вътрешността на каляската била тапицирана по същия начин. Следвали я сто карети с по осем коня, в които важно-важно се пъчели благородници в разкошни одежди. Най-отзад се тълпели хиляда телохранители. Бродерията върху дрехите им била толкова гъста, че платът изобщо не се виждал. Имало и една особеност — накъдето и да обърнел поглед човек, навсякъде виждал портрета на Бялата писанка — и сред надписите по каретата, и върху одеждите на телохранителите, и

закачен с панделка върху късите върхни дрехи на придворните от свитата, подобно на някакъв отличителен знак за заслуги.

— Сега вече можеш да тръгваш — рекла Бялата писанка, — пищната свита и разкошът, който те обкръжава, ще принудят баща ти да не ти отказва повече короната, която без друго заслужаваш. Вземи този орех и внимавай да не го счупиш, преди да си се озовал пред кралския взор. Вътре ще намериш плата, за който ме беше помолил.

— Прелюбезна ми Писанке — възкликнал принцът, — уверявам те, че твоята доброта ме изпълва с желанието да прекарам живота си с теб. Ако приемеш моето предложение, ще те предпочета пред цялото ми бащино кралство.

— Принце — отговорила тя, — знам, че имаш добро сърце и че си много привързан към малката Бяла писанка, ала помисли добре — та тя умее всъщност само да лови мишки.

Принцът ѝ целунал лапичката и потеглил на път. И ако първия път гимнастическият кон се придвижил от единия до другия замък за по-малко от два дни, то сега повече от петстотин левги били изминати само за един ден. Двамата по-големи братя били пристигнали вече при краля, радвали се на отсъствието на най-малкия, което отдавали на неговата небрежност, и тихичко си шушукали:

— Този път щастието ни се усмихва — малкият няма да ни бъде съперник.

Тозчас разгърнали своите платове, които наистина били толкова ефирни, че могли да минат през ухото на дебела игла. Е, за промушване през ушенцето на игла за плетене на венециански дантели, разбира се, и дума не можело да става.

Кралят останал много доволен, че отново има повод да им откаже наградата, и показал иглата на облога, която по негова заповед съдиите донесли от съкровищницата, където грижливо била съхранявана.

Внезапно тези занимания се прекратили от някаква приятна мелодия, изпълнявана от тромпети, тимпани и обои. Пристигал, разбира се, най-малкият принц. Появил се в цялото си великолепие. И кралят, и по-големите му синове останали като гръмнати от невиджания разкош.

Младият принц поздравил почтително баща си, разцелувал братята си и извадил ореха от една кутийка, цялата обсипана с рубини. Счупил го. Вместо да се появи очакваното парче плат, вътре се мъдрел

само един лешник. Счупил и него. Изскочила костилка от череша. Всички се спогледали с недоумение, а кралят тънко-тънко се подсмивал под мустак на наивността, с която синът му повярвал, че в орехова черупка може да се побере цяло парче плат. Но защо пък и да не повярва, след като веднъж вече бил донесъл цяло кученце, скрито в жълъд? Принцът счупил и черешовата костилка, в която нямало нищо друго освен ядката. Сега вече в стаята се вдигнала голяма врява, от всички страни се чувало едно и също: „Младият принц загуби облога!“ Той нищо не отговарял на злостните подхвърляния на придворните. Разтрошил и ядката. Вътре намерил житено зърно, а в житеното зърно — просено зрънце. Сега вече и той започнал да се съмнява:

— Ех, Писанке, Писанке, подигра се ти с мене — промърморил между зъби.

Още не изрекъл тези думи и усетил, че някакъв котешки нокът така го одраскал по ръката, че бликнала кръв. Той не разбрал дали този знак трябвало да го окуражи или съвсем да го отчае. За всеки случай смачкал и просеното зрънце и... отвътре се раздипило парче плат, дълго 475 метра, нито повече, нито по-малко. Ех, да можехте и вие да го видите! Върху него били изобразени всички птици, риби и животни на света, заедно с дърветата, плодовете и тревите на земята, със скалите и мидичките на морето, със слънцето, луната и звездите, планетите и спътниците на небето. Били втъкани също и портретите на всички крале, които властвали по това време над света, на техните кралици, принцове и принцеси и на поданиците им.

При тази гледка кралят станал по-бял от най-бялото платно, пребледнял дори повече, отколкото се бил зачервил принцът, докато чупел и мачкал костилките и ядките. Донесли малката игла и платното минало напред-назад през ушенцето ѝ точно шест пъти. Кралят и по-големите принцове навъсено мълчали, въпреки че красотата и неповторимостта на този плат изтръгвали от време на време мърморещото им одобрение.

Кралят отронил тежка въздишка и казал на децата си:

— Вече съм много стар и единствената ми утеха е уважението, което изпитвате към мен. Така че бих искал да се подложите на още едно изпитание. Отново ще пътешествате в продължение на една година и в края на този последен срок онзи от вас, който доведе най-

красивото момиче на света, ще се ожени за него, а на сватбеното тържество ще получи и короната.

Младият принц бил толкова благороден, че не пожелал да спори с баща си. Без да се бави нито миг повече, той скочил в каляската си и, следван от цялата свита, се върнал при своята мила Бяла писанка. Заварил я да седи върху персийски килим под златоткан балдахин в една галерия, откъдето можела да вижда пътя, по който бил заминал.

Посрещнали го ръцете-слуги, а всички котки в замъка се изкатерили по водосточните тръби и го поздравили от капчуците със страхотно мяукане.

— И така, драги ми принце, доколкото разбирам, ти отново се връщаш без короната — рекла Бялата писанка.

— Котешка кралице — отговорил той, — благодарение на голямата ти добрина аз можех да я спечеля, но съм убеден, че кралят, мойт баща, ще се раздели с нея с много по-голяма мъка, отколкото би била моята радост да я притежавам.

— Въпреки това ти не можеш да пренебрегваш наградата — трябва да я спечелиш на всяка цена и аз ще ги помогна отново. Щом кралят иска да заведеш най-красивото момиче на света, ние ще изпълним неговата воля.

Принцът прекарал и тази година както предишните две в лов, риболов и състезателни турнири, защото Бялата писанка играела много добре шах. Той не можел да се сдържа повече и от време на време ѝ задавал въпроси искало му се да разбере какво е това чудо на чудесата, дето умее да говори на езика на хората. Питал я дали не е фея, дали пък някой не я е омагьосал и превърнал в котка. Ала тя казвала винаги само това, което искала да каже, и отговаряла само тогава, когато искала да отговори. Не му било много трудно да разбере, че милата му приятелка не желае да разкрие тайната си.

Нищо не отлита толкова бързо, колкото безгрижните радостни дни, и ако Бялата писанка не помнела, както винаги, деня на неговото отпътуване, той щял със сигурност да го пропусне.

В навечерието на заминаването тя го предупредила, че ще отведе със себе си една от най-красивите принцеси на света, а може би и най-красивата, и че съвсем скоро ще удари часът, в който злокобната магия, направена от злите феи, най-после ще се развали. Бялата писанка

добавила, че принцът трябва да е готов и по даден знак да ѝ отсече главата и опашката, след което веднага да ги хвърли в огъня.

— Кой, аз да те посека?! — провикнал се принцът. — Писанке, сърце мое, нима мислиш, че мога да бъда толкова жесток, че да те убия? О, сетих се. Изглежда, искаш да изпиташ чувствата ми, ала знай, че няма сила, която може да накара сърцето ми да изневери на приятелството и да забрани благодарността, която ти дължи!

— Не, не, принце, бъди спокоен! Не те подозирам в нищо лошо. Познавам твоите добродетели, но нито ти, нито аз можем да ръководим съдбите си. Стори това, за което те помолих, и тогава и двамата ще бъдем напълно щастливи. Давам ти моята благородническа котешка дума, че само така ще разбереш колко силно е приятелството ми.

Сълзите два-три пъти забулвали погледа на принца при едничката само мисъл, че ще трябва да отреже главата на своето обично сладко котенце. Ала Бялата писанка го молела толкова горещо, че най-накрая, разтреперан от глава до пети, той измъкнал сабята си и с несигурна ръка отсякъл главата и опашката на своята приятелка.

И в този миг станало най-невероятното превъплъщение, което някой може да си представи: Бялата писанка започнала да расте. Расла, расла и не след дълго се превърнала в чудна девойка: очите ѝ грабвали сърцето, а нежността ѝ пленявала завинаги. Имала стройна снага и благородна осанка, била скромна но общителна, с много приятни обноски. Бялата писанка била прелестна.

Като гледал това чудо, принцът така се изненадал, че помислил дали пък той самият не е омагьосан. Дошъл на себе си чак когато видял, че в залата влизат невероятно много придворни дами и благородници, които, праметнали през рамо кожата на котка или на котарак, идвали да сторят поклон в краката на тяхната кралица и да изразят радостта си, че най-сетне я виждат в обичайния ѝ вид. Тя ги посрещнала много благосклонно, от което се разбрало, че има и добро сърце. След като оказала достатъчно внимание на свитата си, тя помолила всички да я оставят насаме с принца.

— Не си мислете, господине, че аз съм котка по рождение. Моят баща владее шест кралства. Обичал нежно майка ми и я оставял да прави каквото си иска, а тя най-много от всичко се увличала по пътешествията. Един ден решила да се изкачи на някаква планина, за която се говорели странни неща. Пътувала, пътувала и по едно време ѝ

казали, че наблизно се намира старинен замък на феите, който нямал равен по хубост в целия свят. Рекли й още, че в техните овощни градини се раждат най-хубавите и най-вкусните плодове, които някой някога е слагал в устата си. И в този миг кралицата усетила толкова силно желание да вкуси от тях, че веднага завила към замъка. Пристигнала пред вратите му, които сияели в златистолазурен блясък, дълго чукала, но никой не се показал.

Върнала се майка ми в своя дворец, ала нито сън я ловял, нито залък в уста слагала. Въздишала безспир и говорела само за плодовете от непристъпната градина.

Най-накрая се поболяла и никакъв лек не могъл да й помогне.

Една нощ, тъкмо била задрямала, и до главата й седнала някаква дребна, грозна, грохнала старица. Щом я видяла, майка ми се учудила, че непознатата е успяла да влезе в покоите й, необезпокоявана от никого. А тя казала:

— Настоячивото желание на Твое Височество да вкуси от нашите плодове вече ни омръзна, ала тъй като е застрашен скъпоценният ти живот, моите сестри и аз сме съгласни да ти дадем толкова плодове, колкото успееш да изядеш и да отнесеш със себе си, при условие, че ни направиш един подарък.

— Ах, скъпа леличко — провикнала се кралицата, — говори! Само кажи какво искате и ще го получите! Давам ви всичките си кралства, сърцето си, душата си! Нищо няма да пожалея за тези плодове!

— Ние искаме — рекла старицата — Твое Височество да ни даде дъщерята, с която скоро ще се сдобие. Щом се роди, ще дойдем да я потърсим. Ние ще я отгледаме и ще я надарим с всички добродетели, невиджана хубост, красота и остър ум. С две думи — тя ще бъде наше дете и ние ще я направим щастлива. Ала Твое Височество няма да я види до сватбата й.

— Колкото и да е тежко вашето условие — отговорила кралицата, — приемам го. Излекувай ме, хитра фею, и не ме оставяй да чакам нито миг повече радостта да вкуся от вашите плодове.

Феята я докоснала с една малка златна пръчица и казала:

— Нека избягат всички болести, които са те приковали към леглото!

Майка ми тозчас почувствала като да се свлича от раменете й някаква много тежка и много твърда рокля, която я сковавала до този

момент. Повикала всичките си придворни дами и им казала, сияеща от радост, че вече се чувства добре, че иска да стане от леглото и че най-сетне непристъпните заключени порти на вълшебния замък ще се разтворят пред нея, за да се наяде на воля с вкусните плодове и да отнесе толкова, колкото може да вземе със себе си.

Придворните дами бързо я облекли и тя се втурнала след старицата.

Стигнали до замъка на феите. Той бил толкова красив, че втори като него нямало нигде по света.

— Ти, принце, лесно ще повярваш на думите ми — добавила кралица Бяла писанка, — защото става дума за същия замък, в който се намираме сега с теб. Две по-млади феи посрещнали майка ми много почтително на вратата. Тя ги помолила, колкото може по-бързо, да я отведат в градината с най-вкусните плодове.

— При нас всички плодове са еднакво вкусни — казали феите, — но ако искаш непременно сама да си ги късаш, ей сегичка ще ги повикаме да дойдат тук.

— О, скъпи феи, много ви моля, накарайте ги да дойдат. Не съм виждала нищо по-невероятно!

По-възрастната фея мушнала два пръста в устата си и свирнала три пъти. После извикала:

— Кайсии, три най-вкусни сортове праскови, череши, сливи, круши, пъпеша, мискетово грозде, ябълки, портокали, лимони, френско грозде, ягоди, малини, тичайте бързо насам!

— Само че тези плодове зреят в различни сезони — отбелязала майка ми.

— В нашите градини не е така, ние винаги разполагаме със зрели, вкусни и здрави плодове от всички сезони и от всички краища на земята.

А в това време плодовете прииждали с търкаляне и с пълзене, но нито се набивали, нито се цапали. Настъпила такава бъркотия, че кралицата от нетърпение се нахвърлила върху първите плодове, които ѝ попаднали в ръцете. Не започнала да ги яде, а направо да ги опустошава.

Феите останали много доволни и разтворили широко вратите на всички градини и всички имения. Кралицата прекарала там три дни и три нощи, без да излезе, толкова ѝ било приятно. Събрала си плодове в

запас и тъй като те нямало никога да се развалят, натоварила 4000 мулета и си тръгнала.

Кралят бил щастлив, че е оздравяла толкова бързо, а придворните се радвали не по-малко. Започнали безкрайни балове, маскаради, конни състезания и пиршества, на които плодовете, донесени от кралицата, се поднасяли като най-отбрано ястие. Кралят ги предпочитал пред всички други лакомства. Той не знаел нищо за договора, сключен между жена му и феите, и затова често я питал къде се намира страната, в която е открила тези вкусни неща. Първия път тя му отговорила, че плодовете растат в една почти непристъпна планина, втория път — че са от някаква долина, третия път — че ги е намерила насред някаква градина... или гора, не си спомняла вече. Кралят се чудел на противоречивите ѝ отговори, ала нищо не казвал.

— Когато съм се родила — продължила разказа си Бялата писанка, — кралицата, уплашена от предстоящата раздяла, потънала в дълбока печал. Час след час въздишала, ден след ден се топяла от мъка. Кралят се разтревожил не на шега и все я молел да му каже причината за тази покруса. Майка ми дълго страдала и се мъчела да запази тайната си, ала най-накрая признала всичко — и това, което се случило между нея и феите, и обещанието, което им дала.

— Но това е нечувано! — извикал кралят. — Обещала си нашата дъщеря срещу някакви си ябълки?! О, сега разбирам, че ти изобщо не ме обичаш!

И продължил да я хока и кори дотогава, докато на майка ми ѝ се сторило, че още малко и ще умре от мъка. Ала кралят не спрял дотук. Наредил да я затворят в една кула, а мен да отнесат в неговия дворец. Майка ми останала сам-самичка и много нещастна.

Когато феите научили всичко, те страшно се разярили и след като изпратили в шестте кралства на баща ми всички най-опустошителни и разорителни злини, те пуснали и един ужасяващ змей — където минел, всичко заливал с отрова, изяждал мъжете и децата, умъртвявал дърветата и растенията със злокобното си дихание.

Кралят бил съсипан.

Тогава потърсил феята, която го закриляла още от най-ранното му детство. Тя била много стара и вече почти не ставала от леглото. Отишъл при нея и я обсипал с упреци за това, че съдбата го преследвала, без да му помага.

— А аз какво мога да сторя? — рекла феята. — Защо ядоса сестрите ми? Те владеят същата магическа сила, каквато имам и аз. Освен това ние много рядко се месим в делата на нашите сестри. Дай им дъщеря си, за да ги успокоиш, защото малката принцеса без друго им принадлежи. Затвори кралицата в най-тясната кула! Защо? Какво ти е направила добрата жена, че се отнесе толкова зле с нея? Ако изпълниш обещанието, дадено от кралицата, аз ти давам дума, че ще бъдеш богато възнаграден.

Кралят, моят баща, нежно ме обичал, но тъй като не можел по друг начин да спаси кралствата си и да се отърве от ужасното чудовище, казал на закрилницата си, че е склонен да ѝ повярва и че ще ме даде на феите, щом те ще ме обградят с любов и грижи.

Прибрал се в двореца и веднага повикал кралицата. Колкото бил груб, когато я изпращал в затвора, толкова сега бил любезен и внимателен с нея. Помолил я със сълзи на очи да забрави мъките, които ѝ причинил. Тя отговорила, че сама си е била виновна. Кралят ѝ съобщил решението си да ме даде на феите. След дълги ахкания, охкания, вайкания и плачове, които били, разбира се, напълно безсмислени, кралицата се съгласила с него и приготвили всичко за церемонията.

Положили ме в седефена люлка, обсипана цялата с перли. Отстрани се проточвали гирлянди от цветя и от дантели, избродирани със скъпоценни камъни. Докоснел ли ги слънчев лъч, те грейвали в безброй, заслепяващи погледа, цветове. Самата аз съм изглеждала като излязла от някоя приказка. Всички ленти върху пелените ми били украсени с огромни перли, а 24 принцеси от най-благородно потекло ме носели в една много изящна носилка. Придружавали ме всички придворни от кралството, подредени всеки според ранга си.

Колкото повече навлизали в планината, толкова по-ясно чували някаква много приятна музика. Най-накрая се появили 36 феи, седнали в черупки от перли. Следвал ги страшният змей, окован в диамантени вериги. Феите ме поели на ръце, дълго ме галили, дарили ме с всичко, което били обещали, и ме отвели със себе си.

— Знаеш ли, драги принце, моите пазачки бяха построили специална кула с хиляда чудесни жилища за всички сезони от годината, пълни с красиви мебели и чудесни книги. Само че в тази кула живеех сам-самичка, ако не броим един папагал и едно кученце. Нямаше

никакви врати и винаги се влизаше през прозорците, които бяха необикновено високи. На върха на кулата имаше чудно хубава градина, пълна с цветя, водоскоци и люлки от зеленина, които предпазваха от жегата дори и в най-големите горещини. Ето къде ме отглеждаха феите и полагаха такива грижи, които надминаваха всичко, което бяха обещали на кралицата. Дрехите ми винаги бяха в крак с модата и толкова разкошни, че ако някой можеше да ме зърне отнякъде, щеше да си помисли, че всеки ден е моят сватбен ден. Учеха ме на всичко, което подходеше на моята възраст и на моето потекло. Аз пък не им създавах много грижи, тъй като възприемах с лекота. Кроткият ми нрав им се харесваше много и тъй като никога не бях виждала други същества освен тях, можех спокойно да остана в тази кула до края на живота си, ако един ден те не бяха си наумили да ми намерят съпруг от вълшебно потекло. Обсъдиха всички кандидатури надълго и нашироко и се спряха на крал Дребосъчко. Неговото кралство се намирало на 500 хиляди левги от замъка на феите, но в света на вълшебствата това не е голямо разстояние. Папагалът ми разкри тези планове и накрая рече:

— Ох, горкичката ми господарка! Ще ми бъде много жал за теб, ако станеш кралица Дребосъчка. Избраникът ти е един много лош малък човек, който всява ужас у всичко живо около себе си.

— Ти, Папагалчо, виждал ли си го?

— Как да не съм го виждал? Много добре го познавам даже, защото израснахме заедно върху един и същи клон.

— Какъв клон? Как така върху клон? — запитах аз.

— Ами така — рече папагалът, — защото Дребосъчко има орлови крака.

Този разговор много ме натъжи.

Не мигнах през цялата нощ. Папагалчо и Шарко ми правеха компания. Щом се развидели, вече бях на крак. Не след дълго една от феите, на име Буйна, влезе в стаята ми.

— Нося ти добри новини — каза тя. — Дребосъчко от няколко часа е вече тук. Пригответи се да го приемеш. Нося ти дрехи и накити.

— А кой ви е казал, че искам да се омъжа? — извиках аз. — Изобщо нямам такова намерение! Изпратете крал Дребосъчко да си върви по живо по здраво там, откъдето е дошъл. Няма да си сложа в негова чест дори един фуркет в повече — дали ще ме хареса или не, за мен е съвършено безразлично!

— Охоо, малката бунтовничка нямала нито капка ум в главата си! — рече разгневената фея. — Аз много-много не разбирам от шеги и ще те...

— Какво ще ми направиш? — прекъснах я аз, пламнала от думите й. — Надали някой живее по-тъжно от мен. В тази кула съм все сама, добре поне, че имам папагал и куче... А, забравих, че всеки ден ме спохожда и ужасният змей...

— Ах ти, малка неблагодарнице — рече феята, — не трябваше да си навличаме толкова грижи и тревоги с теб. Колко пъти казвах на сестрите ми, че всичко това ще ни излезе през носа!

И отиде да търси останалите феи. Като им разказала за нашето спречкване, те останали не по-малко изненадани.

— Папагалчо и Шарко ме предупреждаваха, че ако продължавам да упорствам, ще си навлека големи неприятности. Аз обаче изобщо не се преоблякох и дори се сресах накриво, за да не ме хареса Дребосъчко. Срегнахме се на терасата. Той пристигна с огнената си каляска. Никой никога не е виждал по-малко джудже от него! Пристъпваше на орловите си крака и на коленете си, защото нямаше никакви кости. Подпираше се на две диамантени патерички. Кралската му мантия беше дълга само половин метър и пак повече от една трета от нея се влачеше по земята. Имаше едра глава като крина, а носът му беше толкова дълъг, че отгоре спокойно бяха накацали една дузина врабчета, които го развличаха с чуруликането си. Ушите му стърчаха с половин метър над главата, но това не се забелязваше от пръв поглед, защото носеше голяма островърха корона, за да изглежда по-висок. Той тръгна насреща ми с отворени обятия. Аз пък стоях изпъната като стрела и се наложи първият му щитоносец да го повдигне. Ала щом се приближи до мен, аз избягах в стаята си и здраво залостих вратата и прозорците. Дребосъчко се върна много сърдит при феите.

— Отчаяни от твърдия ми отказ, феите решиха да ме накажат жестоко. Докоснаха ме и веднага се превърнах в бяла котка. Превърнаха

всички благородници и всички благороднички от кралството в котараци и в котки. Накрая ми дадох да разбера, че някой ден ще дойде един красив принц и ще ме освободи. Този принц си ти и знам, че страданията ми скоро ще свършат! Аз те обичам повече от живота си — завършила разказа си кралицата, — но сега трябва да отидем в двореца на баща ти. Ще видим дали ще ме хареса и дали ще ти даде това, което искаш.

Принцът ѝ подал ръка, излезли ѝ се качили заедно в една колесница, която многократно превъзхождала по красота и разкош предишната. Ще ви кажа само, че всички конски подкови били направени от изумруди, а клинците — от диаманти. Било чудо на чудесата. Няма да ви преразказвам приятните разговори, които двамата водели по пътя, защото тя била не само първа красавица, но и първа умница, а младият принц по нищо не ѝ отстъпвал.

Щом наближили замъка, където двамата по-големи братя на принца сигурно вече били пристигнали, кралицата влязла в едно малко кристално блокче, всички ръбове на което били украсени със злато и с рубини. От всички страни спуснали завеси, за да не се вижда какво има вътре. Млади, красиви и богато облечени благородници понесли кристала на ръце. Принцът останал в колесницата. Не след дълго видял братята си — те се разхождали с много красиви принцеси. Щом го забелязали, приближили се да го посрещнат. Попитали го води ли принцеса.

— Имах толкова лош късмет — отговорил той, — че през цялото пътуване срещях само грозотии. Затова нося една бяла писанка.

Простодушният му отговор предизвикал взрив от смехове.

— Котка ли носиш? Да не би да се страхуваш, че мишките ще изядат нашия замък? — кискали се братята.

Принцът се съгласил, че не е много подходящо да представя своята избраница пред краля.

Всички поели към града. По-възрастните принцове се качили с техните хубавици в каляски от злато и скъпоценни камъни. Конете им имали разкошни пера на главите си, а в гривите им били вплетени бисери. Шествието било величествено. Нашият принц останал най-отзад, следван от кристалното блокче, от което всички се възхищавали.

Придворните дотичали при краля с новината, че тримата му синове се връщат.

— Водят ли красавици? — запитал той.

— Нечувани и невиджани!

Този отговор много ядосал краля. Двамата по-големи принцове побързали да представят своите прекрасни принцеси. Кралят ги посрещнал много сърдечно и не знаел на коя да даде наградата. После погледнал към най-малкия и му казал:

— Нима този път идваш сам?

— Ваше Величество ще види в този кристален блок една бяла котка — отговорил принцът, — която толкова нежно мяука и така хитро се подмилква, че сигурно ще Ви се хареса.

Баща му се засмял и тръгнал към кристала. Ала щом се приближил, кралицата задвижила някакъв механизъм, стените се разтворили и тя го заслепила с хубостта си, тъй както слънцето заблестява с цялата си мощ, когато се покаже от облака. Русите ѝ коси се спускали на меки вълни по раменете ѝ чак до нозете, главата ѝ била обкичена с цветя, а ефирната ѝ бяла рокля била подплатена с розова тафта. Тя се изправила в цялата си прелест, после сторила дълбок поклон пред краля, който този път не успял да се въздържи и възкликнал възторжено:

— Ето я несравнимата красавица, която заслужава моята корона!

— Господине — казала тя, — не съм дошла да Ви отнемам трона, който Вие заемате напълно достойно. Зестрата ми се състои от шест кралства, позволете да Ви подаря едно от тях. Ще дам по едно кралство и на по-големите Ви синове. В знак на благодарност Ви моля само да ме удостоите с Вашето приятелство и да благословите брака ми с най-малкия Ви син. Трите кралства, които ще ни останат, ще ни бъдат напълно достатъчни.

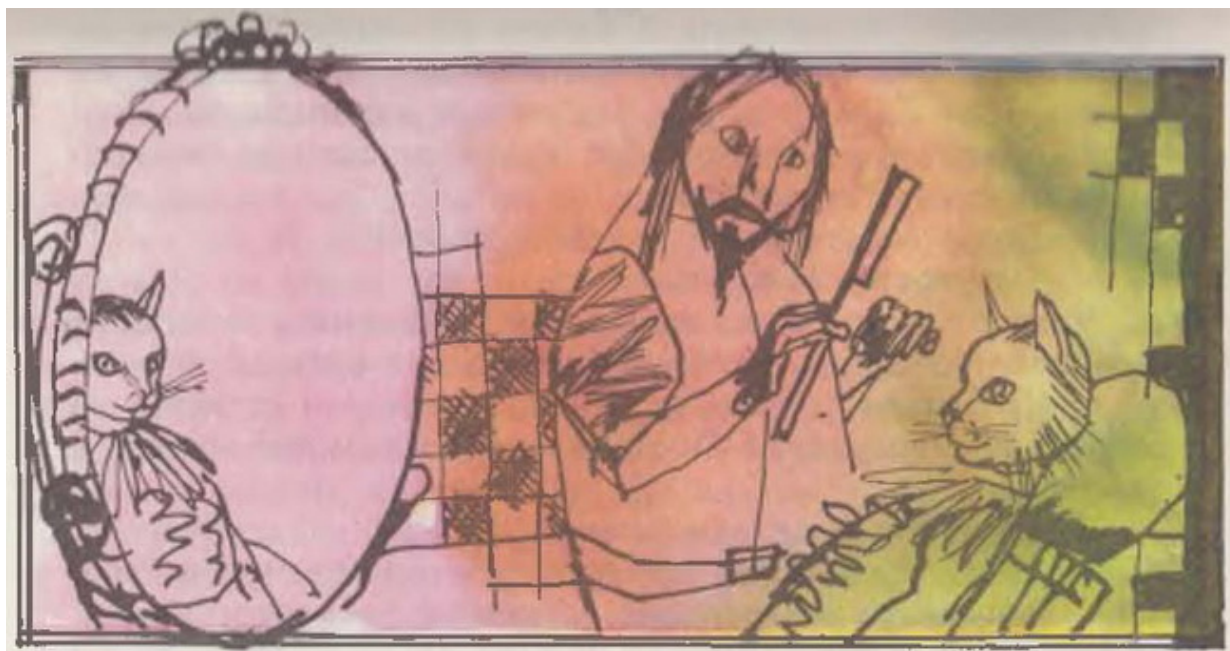
Кралят и целият двор надали радостни възгласи.

Брачната церемония се състояла веднага. Другите двама братя също се оженили за своите принцеси и месеци наред всички в кралството яли, пили и се веселили.

КРАЙЧЕТО НА КОТЕШКАТА ОПАШКА

ПОРТУГАЛСКА ПРИКАЗКА,

ПРЕРАЗКАЗАНА ОТ АН МАРСЕЛ

Тази история започнала при фризьора. Един красив, млад и симпатичен котарак ходел да си подстригва мустаците и бакенбардите. Оглеждал се самодоволно в голямото огледало отпред, докато фризьорът местел отстрани и отзад едно по-малко огледалце, за да може клиентът да оцени докрай резултатите от неговата артистична дейност. Да, котаракът несъмнено останал удовлетворен от вида си и тъкмо се готвел да изрази задоволството си, когато майсторът най-неочаквано се провикнал:

— А знаете ли какво бих искал да направя, за да постигна пълно съвършенство? Струва ми се, че опашката ви е малко по-дълга, отколкото е необходимо, и много бих желал да я „поосвежа“.

— Ами да, може би имате право. Добре, действайте.

Речено-сторено. Фризьорът отрязал крайчето на опашката и заявил, че е очарован от „произведението“ си. Котаракът споделил неговия възторг, благодарил му стотина пъти и поел с наперена походка към дома си, с навирена възкъсичка опашка и развени мустаци. Ала не след дълго се спрял и свъсил вежди.

— А защо фризьорът задържа края на опашката ми? Трябваше да ми го върне. Ще ида да си го взема.

С три скока се върнал обратно.

— Веднага ми върни крайчето на опашката, иначе ще взема един от бръсначите ти!

Бръснарят обаче не искал дори да го изслуша — и дума не можело да става да му върне отрязъка от котешката опашка.

— А-а, така ли? Добре тогава!

Котаракът скочил към един от бръсначите и го отнесъл между зъбите си. Видът му всявал такъв страх, че фризьорът дори не се и опитал да го догони.

Като прекосявал селото, котаракът минал покрай бедняшка колиба. Видял през отворения прозорец как една прегърбена старица, зиморничаво омотала главата си с шал, чисти орехи. Изглеждала тъжна и уморена, нямала дори нож, за да разтваря черупките. Обзет от състрадание, котаракът ѝ подал своя бръснач.

— Ето, бабо, вземи този бръснач, все пак с него ще ти е по-лесно да чистиш орехите, отколкото с пръсти и с малкото камъче, с което ги чукаш.

Старицата започнала да му благодари и да го благославя. Котаракът си тръгнал — горд от себе си и доволен от постъпката си. Ала не след дълго започнал да съжалява за хубавия лъскав бръснач и се върнал в колибата.

— Хайде, бабо, а сега ми върни бръснача.

Старицата умолително сплела пръсти.

— Имайте милост към бедната жена, господине, оставете ми бръснача, моля ви. Ето, вземете в замяна, ваше благородие, тази торба с орехи.

Котаракът тъй и сторил. Тръгнал си, праметнал торбата с орехи през рамо. Скоро стигнал до едно село. Всички къщи били празни, а в училищния двор учителката си скубела косите от отчаяние — не знаела с какво да нахрани на обед учениците.

— Вземи — рекъл котаракът, — направи им един вкусен сладкиш с тези орехи.

Дечицата се развивали радостно и запляскали с ръчички, учителката веднага изтичала в кухнята да приготви сладкиша, а котаракът побързал да си тръгне — от скромност, а и защото в това училище се вдигали голяма врява. Ала не след дълго се спрял край пътя и се почесал зад ухото.

— Все пак излязох голям глупак, като им дадох цялата торба с орехите. Ще се върна да си ги взема.

Озовал се отново в училищния двор, но се оказало, че децата вече били изяли целия сладкиш и торбата била пълна само с празни орехови черупки.

— Ами тогава — обърнал се котаракът към учителката — дай ми онази клетка, дето е на прозореца с двете сойки вътре, които говорят също като папагали. Ще са ми дружинка по пътя, а красивите им сини перца ще радват сърцето ми.

Учителката кимнала учтиво в знак на съгласие, децата изпели на два гласа една хорова песен в чест на котарака, който побързал да си тръгне, защото се бил поуморил.

Скоро стигнал пред една гладачница, около която ухаело на чисто пране. Младичка гладачка с розова престилка вършела монотонната си работа. Била сам-самичка, здравата скучаела, толкова много се отегчавала, че от време на време върху нагорещената ютия се отронвала дори по някоя и друга сълзица и се вдигала пара наоколо.

— Здравей, красавице. Виж какво ти нося и не се отчайвай. Тези сойки в клетката говорят също като папагали и ще ти бъдат дружинка, а

красивите им сини перца ще радват сърцето ти.

Хубавата гладачка се изчервила от удоволствие, а котаракът бързо побягнал, преди тя да е успяла да му благодари. Ала не след дълго започнал да съжалява.

— Ама наистина излязох голям глупак, като й оставих сойките. Ще се върна да си ги взема.

Малката гладачка го погледнала толкова умолително, че той не намерил сили да настоява.

— Е, дай ми поне една хубава, бяла, добре изгладена риза, за да я обличам в неделните дни за разходката.

Гладачката избрала най-хубавата риза — твърдо колосана и толкова бяла, че на слънцето чак заслепявала очите. Котаракът я взел и предоволен си тръгнал.

Не бил изминал много път, когато срещнал един млад войник, който си вървял весело, гол до кръста, с куфар в ръка. От джоба на панталона му стърчала малка свирчица.

— Бедни момко! Та ти нямаш дори риза на гърба си. Ето, вземи тази хубава риза — твърдо колосана и толкова бяла, че на слънце заслепява очите. Подарявам ти я, облечи я веднага. Хайде де, побързай!

Ала още докато младият войник провирал изненаданата си физиономия през отвора на ризата, котаракът усетил, че вече започва да съжалява за сторената добрина. И тогава, за да сложи край на тази история, той грабнал свирката от джоба на момчето и се изкатерил на едно дърво. От клон на клон стигнал чак до върха. Щом се озовал най-горе, почнал да пее и да си свири със свирката. Ето каква била тази песен:

*Крайчето на котешката опашка
е богата плячка.
То е орехотрошачка.
То е сладкиш за децата.
То е птичка за прелестната девойка.
То е бяла риза за войника.
Крайчето на котешката опашка
навред донесе много радост.*

КОТАРАКЪТ НА БАБА ЯГА

СТАРИННА РУСКА ПРИКАЗКА,

ПРЕРАЗКАЗАНА ОТ МАРИ-КЛОД МОНШО

Не знам в кой край на не знам коя страна, а ако съм знаел, вече съм забравил, живеел един старец. Жена му умряла и той останал сам с малката си дъщеричка.

— Момиченце сираченце! — мислел си старецът. — Мъка голяма!

И се оженил повторно. Смятал, че е за добро. Защо пък не? Чувал съм много подобни случаи.

Уви! Изборът на бедния човечец се оказал съвсем несполучлив! С две думи — оженил се за родната сестра на Баба Яга! Ама че жена си е намерил, ще си помислите вие. Само че той как можел да се досети за това, след като младоженката ревниво пазела в тайна родственицата си!

Вкъщи всичко тръгнало от зле към по-зле, защото мащехата ненавиждала детето. Момиченцето било много хубаво, винаги добре

сресано, с личице като розов цвят. Било кротко, разумно, помагало сърцато в домашната работа, както го била научила неговата родна майка.

Въпреки всичко новата жена на баща му го измъчвала. Дори започнала да го бие. Настъпил истински ад, казвам ви. Е, то друго не можело и да се очаква от сестрата на Баба Яга! Ужас! Ала почакайте, това не било всичко! Един ден злата жена забелязала, че момиченцето разцъфва, красиво като руската пролет, която след дългите снежни месеци изведнъж се разкрива в цялата си прелест. Пролет-непролет, ала присъствието на такова голямо момиче в къщата е една уста за хранене в повече и злата жена решила да се отърве от нея.

Точно тогава старецът бил заминал за града. Кой град беше?... Не мога да си спомня... Така или иначе, щял да се върне чак привечер.

— Растеш като плевелите! — хокала мащехата момичето. — Всички рокли ти окъсяха! Ето ти парче плат, останало от пердето, направи си пола, но нямам нито игла, нито конец. Иди при сестра ми и я помоли да ти даде. Лесно ще разпознаеш нейната къща в гората, защото е кацнала върху кокоши крака. Хайде, дим да те няма!

Кокоши крака? Та нали цял свят знае, че горската къща на кокоши крака е на Баба Яга! Момиченцето не искало да издаде страха си пред мащехата, ала изтичало задъхано при своята родна леля, сестрата на майка му, която живеела в края на селото и познавала чародейните билки.

— Здравей, гълъбче! — посрещнала го лелята. — Напоследък не идваш много често да ме видиш!

Момиченцето започнало да плаче.

— Животът вкъщи много се промени, леличко! Не стига всичко останало, ами сега пък трябва да отида при Баба Яга за игла и конец, та да си уший пола.

— Аа, такава ли била работата — поклатила глава лелята, — аз май нещо се досещах. Нищо, не се отчайвай. Ще ти кажа какво да направиш: щом брезата пред къщата на Баба Яга те шибне през очите, завържи панделката от плитката си върху клоните ѝ. Проскърца ли вратата, смажи пантите с маслото от шишенцето, което слагам в джоба ти. Ето ти и къшей хляб, той е за кучетата, ако се хвърлят да те хапят. А това парче месо е най-важното — гледай да не забравиш да го дадеш на

котарака, преди да се е изплюл и да те е одраскал. Запомни ли всичко добре? Хайде сега тръгвай и наслука!

Лелята целунала момиченцето и то тръгнало на път. Вървяло, вървяло, най-сетне стигнало до мястото, където се намирала тази къща.

Страшната Баба Яга седяла на хладина пред портата. Видяла, че девойчето влиза в двора и очите ѝ светнали от радост, ала зачакала, без да се помръдне. Момичето се приближило до къщата, която се разхождала, поклащайки се от единия кокоши крак на другия. Вдигнало поглед към вещицата.

— Добър ден, лельо! — рекло с треперещ гласец.

— Добър ден, гургуличке!

— Майка ме изпраща за конец и игла, за да си уший пола.

— Добре, добре — казала Баба Яга. — Влез вътре, а аз ей сегичка ще ги потърся, хубавице. Докато ме чакаш, седни пред чекръка и преди.

Надигнала се и се отдалечила върху костеливите си крака.

Бедното момиче било ни живо, ни умряло. Все пак се претрашило, влязло в къщата, седнало пред чекръка и започнало да оправя влакното с треперещи ръце. Тогава чуло Баба Яга да нарежда на прислужницата си:

— Бързо стопли вода, за да изкъпеш моята племенница в голямото корито. Ала внимавай, изтъркай я добре, защото искам да я изхрускам на закуска!

Момиченцето се разтреперило като лист! Розовото му лице станало бяло като платно. Щом прислужницата минала покрай него, то я хванало за края на престилката.

— Моля ти се, не разпалвай много дърва! — рекло. — Разлей вода върху огъня, малко, колкото да го угаси! Ще го сториш ли, кажи? Донеси водата в сито! Вземи, подарявам ти моята бродирана кърпа!

— Предеш ли, предеш ли, мое малко съкровище? — извикала през прозореца Баба Яга.

— Преда, преда, мила леличко! — отговорило в същия тон и момичето.

Успокоена, вещицата се отдалечила, сигурна, че детето за нищо не се досеща.

Тогава момиченцето се обърнало към котарака, който се правел, че дреме в дъното на стаята, ала хвърлял от време на време между

присвитите си очи нефритенозеленикави погледи.

— Котаране — рекло момиченцето, — обичаш ли месце? Виж какво съм ти донесла.

Котаракът се надигнал бавно, въпреки че бил много гладен, защото Баба Яга никак не го глезела, изял внимателно месото като един добре възпитан представител на котешката раса, после седнал, церемониално навил опашка около себе си и започнал да облизва муцунката си.

Момиченцето протегнало ръце към него:

— Котаране, скъпи котаране, кажи ми как да избягам оттук? Чу ли какво каза Баба Яга на прислужницата си?

Котаракът се протегнал, после се приближил до момиченцето. В очите му се четяла мъдрост. Котките знаят много неща, а той още повече — не случайно бил котаракът на Баба Яга! Правичката да си кажем, зад скромната му външност също се криел магьосник. Ала кой да се досети за това? Старицата нищо не подозирала, това поне е сигурно. Пред зоркия ѝ поглед той водел безшумно съществуване — дебнел мишките или спял край огнището, с глава, положена върху белите си лапички. Само че бил научил всичките ѝ магически рецепти, заклинания, проклетия и начините за развалянето им. О, той в никакъв случай не бил случаен котарак!

— Да, момиченце, чух какво каза Баба Яга. На теб мога да се доверя: всичко разбирам и всичко знам. Ще ти помогна, защото си добро дете. Вземи този гребен и тази кърпа и бягай.

— Само че Баба Яга ще чуе, че чекръкът е спрял да работи и ще ме подгони.

— Чекръкът няма да спре, защото аз ще те заместя.

— Ама ти си знаел и да предеш? — ококорило се момиченцето.

— Да не говорим сега за това. Важното е, че ще бъдеш вече далеч, когато старата тръгне да те гони. По-лошото е, че краката ти са малки, а тя се движи като хала, така че преднината ти няма да трае дълго. Тя ще те хване...

— Горко ми!

— За да ѝ попречиш, спирай сегиз-тогиз и долепай ухо до земята. Щом чуеш, че те настига, хвърли кърпата. Не забравяй: първо кърпата! Тя ще се превърне в река. Ако Баба Яга успее да премине реката, а това може и да се случи, долепай пак ухо до земята, и щом те наближи

съвсем, хвърли гребена. Ала не избързвай, това е много важно! Тутакси ще изникне гъста гора, непроходима дори за 33 вещици. Ето така ще се спасиш.

— Котаране, как да ти се отблагодаря?

— Моля, моля, няма какво повече да говорим за това — рекъл котаракът.

Тогава детето го целунало по бялата звездичка върху черното челце и той примижал от щастие, защото това била първата целувка в живота му. А когато отново отворил очи, то вече било побягнало с гребена и кърпата.

Кучетата начаса се нахвърлили със свиреп лай върху момиченцето, ала то им хвърлило хляба и те го оставили да мине.

Вратата започнала да скърца и се опитала да се хлопне под носа му, но то извадило шишенцето от джоба си, изляло маслото върху пантите, те се завъртели безшумно и освободили пътя.

Брезата извила клоните си, като от силен повеи на вятъра, за да удари момичето през лицето и да го ослепи, но то разплело белоснежната панделка от златистата си плитка, вързало клоните с красив възел и дървото доволно помахало със сребристите си листенца.

Най-послед, след дълго тичане, момиченцето стигнало до гората и скоро сред големите дървета се мяркало само светлото петънце на косите му и нищо повече.

А в това време котаракът се настанил зад чекръка. Започнал да обърква и раздърпва вълната, ровел вътре с лапи, ала чекръкът все пак проработил! Това се искало!

— Предеш ли, предеш ли, хубавице? Предеш ли, мое малко съкровище?

— Да, да, мила леличко, преда, как да не преда! — отговорил котаракът, който се бил оплел сред вълна и чилета като муха в паяжина.

— Стори ли ми се или това беше гласът на моя котарак? — сепнала се Баба Яга и влетяла в къщата. — „Мила леличко! Мила леличко!“ Ще го науча аз него!

Сграбчила котарака, но и тя се заплела в купчината вълна, от което се ядосала още повече.

— Нали трябваше да избодеш очите на момичето! Лошо животно! Заради тебе ми избяга толкова вкусно ядене!

— Служих ти вярно дълги години — отговорил котаракът от прозореца, където се бил покатерил, доволен, че не трябва повече да върти чекръка. — Ала ти нито веднъж не ми даде да посмуча дори една рибена кост. А пък момиченцето ми даде месце!

Тогава Баба Яга се нахвърлила върху кучетата, скарала се на вратата, скастрила брезата. Кряскала, викала, докато съвсем прегракнала!

Щом спряла, за да си поеме дъх, кучетата ѝ рекли:

— Служихме ти вярно дълги години, а ти не ни подхвърли дори някой стар кокал или коричка мухлясъл хляб. А пък момиченцето ни даде пресен комат!

Вратата казала:

— Служих ти вярно дълги години, а ти нито веднъж не се сети да сипеш поне една капчица масло върху пантите!

Брезата казала:

— Служих ти вярно дълги години, а ти нито веднъж не се сети да ме закичиш с чепка вълна! А пък момиченцето ми върза хубава бяла панделка!

Най-накрая и прислужницата излязла на прага и казала:

— И аз ти служих вярно дълги години, ала ти нито веднъж не се сети да ми дадеш дори един парцал за труда ми! А погледни какъв красив шал ми подари момиченцето!

Баба Яга с костеливите крака скочила в своята талига, която управлявала с един копан, а отзад замитала с метлата, за да заличава следите си. Това превозно средство било нейно изобретение и развивало страхотна скорост. Литнала по дирите на момиченцето. Парцаливата ѝ рокля се развявала зад гърба ѝ, а между железните ѝ зъби с дрезгаво дрънчене изскачали ужасни заплахи.

В това време момиченцето тичало ли, тичало. От време на време спирало и притискало ръце до гърдите си, а сърчицето му тупкало-тупкало, още малко и щяло да изскочи. Лягало, опирало ухо до земята...

— Олеле! Чувам я, приближава се!

Хвърлило кърпата и пак побягнало... Кърпата се раздиплила, почнала да расте, нагънала се като змия и ето че обширната огледална повърхност на една голяма река кротко залъкатушила през полето. Баба Яга, която се носела със скоростта на мълния, насмалко да забие нос

във водата! Колкото и да се ядосвала, принудила се да завие обратно. Вкъщи мигновено събрала всичките си животни и ги завела на брега на реката.

— Хайде! Не ме интересува дали сте жадни или не! Трябва да изпиете всичката тази вода! — наредила им тя.

И воловете я изпили, ала това отнело доста време. Цяла река не може да се пресуши с едно близване, нали? Освен това воловете са спокойни, да не кажем мудни, по природа... Баба Яга отчаяно подскачала от крак на крак. Най-сетне реката се оттекла във волските търбуси, с изключение на една-две локвички. Баба Яга се втурнала със светкавична бързина напред, като не забравяла обаче да замита следите си. Момиченцето, което сегиз-тогиз опирало ухо до земята, я чуло, че пристига, разплакало се от страх, ала продължило да тича с всички сили. Най-накрая не издържало, препънало се в коренищата и паднало. Щом видяло, че облакът от прах се приближава, то хвърлило и гребена.

Тозчас изникнала една непроходима гора. Всеки зъб от вълшебния гребен се източвал към небето, обраствал с хиляди листати клони, които се привеждали към земята, вкоренявали се и на свой ред възнасяли нагоре мощните си стволлове и кръстосвали клонците си като гигантски преплетени пръсти... Пред тези непроходими дебри, въпреки усилията, гнева и хитрините си Баба Яга трябвало да отстъпи. Дори мишка не можела да се провре вътре! Клоните били толкова кичести, храстите толкова гъсти, а бодлите толкова остри, че Баба Яга жива била одрана!

Върнала се в къщата си върху кокоши крака и този ден останала гладна.

През това време старецът си дошъл от града, защото слънцето вече залязвало, и попитал къде е момиченцето.

— Отиде при леля си — рекла мащехата, без да уточнява при коя от двете.

— А, добре тогава — казал бащата и натъпкал лулата си.

В този миг детето бутнало вратата и влязло. Било толкова пребледняло, задъхано и изтощено, че всеки би го ожалил.

— Е, гълъбчето ми, кажи какво прави днес? — попитал бащата.

— Ох, татенце, майка ме изпрати при леля да търся игла и конец, за да си уشيا пола, ала леля е самата Баба Яга и искаше да ме изяде!

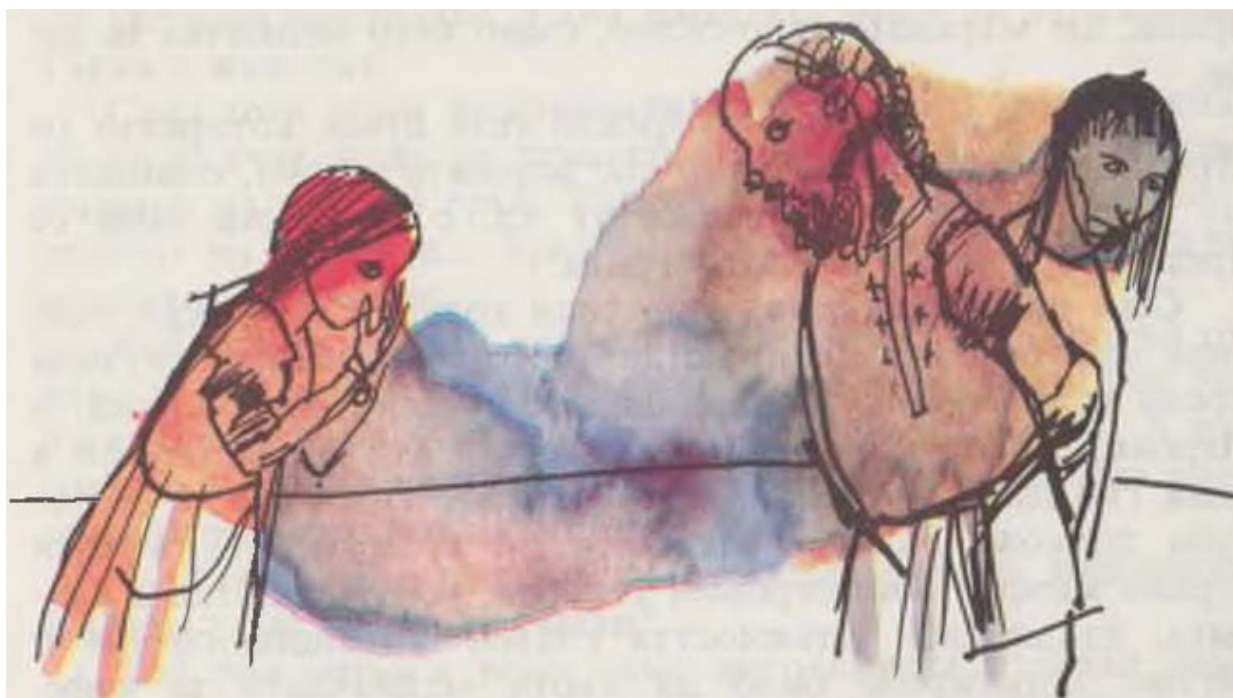
— Добре ли чух? — извикал старецът и от изненада изтървал лулата си. — И как успя да избягаш, бедна моя рожбице?

— С помощта на котарака!

Като издумало това, момиченцето се хвърлило на врата му, сгушило се и през сълзи му разказало всичко от игла до конец.

Старецът така се разгневил, че изгонил жена си от къщата. После си заживели двамата с щерката доволни и щастливи.

Та така: за вас — приказката, за мен — гърненцето със сметана.

КАК КОТКИТЕ СЕ НАУЧИЛИ ДА МЪРКАТ ДЖОН БЕНЕТ, ФРЕНСКА ВЕРСИЯ — АН МАРСЕЛ

Едно момченце имало котарак, когото много обичало и глезело по всякакъв начин. Един ден то поставило пред него пълна купа с крем и му казало:

— Ела, писане, хапни си. От този вкусен крем ще станеш голям и дебел, козината ти ще се заглади като коприна, ще мъркаш силно-силно, също като мелничка за кафе.

Ала щом момченцето изрекло тези думи, котаракът го стрелнал недоброжелателно със зелените си очи, опашката му настръхнала и, побеснял от яд, с гигантски скок се прехвърлил през дворната ограда.

Сега ще ви разкажа защо този котарак се ядосал толкова много. Това е стара-стара история, която се случила преди много-много години някъде из арабските страни, в Персия или другаде, без значение, но във всеки случай в една тъй далечна страна, че на отиване трябвало да се пътува толкова дълго, колкото и на връщане. Та в тази страна живеел

един огромен котарак, който работел в кухнята, изпълнявал длъжността главен помощник-готвач и негово задължение било да върти мелничката за кафе.

Имал-нямал 90 години, а мустаците му били дълги като метли. Казвал се Черньо, защото козината му била като от катран. Той бил първият котарак на света — бащата на цялата котешка раса. Имал и други странности — през целия си живот нито бил мъркал, нито си бил извивал гърба, въпреки че господарят му не си скъпял милувките. Котаракът просто не се сещал да прави това, а и нямало кой да му покаже.

От дълги години кралят, който бил господар на тези земи, водел война, но един ден пристигнал вестовой, който съобщил, че най-сетне врагът е сразен, че победителят ще пристигне в двореца още същата сутрин и че трябва да се пригответи пищна закуска.

— Царят иска кафе и топли банички с плодова плънка, при това в изобилие!

Щом чули новината, помощник-готвачите, които въртели шишовете с месо, започнали да се премятат, да подскачат и да надават радостни възгласи, защото, когато се приготвят кафе и банички, шишовете бездействат и те можели спокойно да отидат да се поразходят из града и да посрещнат триумфалното шествие. Котаракът ядно приседнал на опашката си и започнал да мяука:

— Това не е честно! И аз искам да видя шествието!

— Няма как, ти ще въртиш мелничката за кафе, а ние ще гледаме шествието. Едни работят, други се забавляват. Такъв е животът.

След тези думи те тръгнали за града, като продължили да подскачат и да се премятат весело, при което непрекъснато падали по гръб. Радостната гълчава заглъхнала в дъното на парка и... край — всички заминали на всенародното увеселение.

Котаракът ядно се изплюл подире им, после седнал отново върху опашката си в ъгъла до печката. Макар че бил от котешката раса, изпаднал в кучешко настроение. А пък готвачът избрал точно този момент да му вика, без много-много да се церемони с него:

— Хайде де, няма ли да се поразмърдаш най-последно? Кафето само ли ще се смели?

Той бил учтив с него, само дето винаги издавал заповедите си с този тон. Мустаците на котарака настръхнали, опашката му започнала

да свисти от дясно на ляво и обратно — заприличал на тигър в клетка. Трябва да признаем, че поначало Черньо имал буен нрав, бил като барут — винаги готов да избухне. Докато готвачът имал работа в кухнята, той все пак успял да се въздържа и прехвърлил гнева си върху мелничката за кафе, като въртял дръжката с трескаво настървение.

В това време градът се подготвял за големия празник. Слънцето с точността на часовник се изкачвало по златисторозовия небосвод, обогрен като по поръчка. Хоругви се развявали върху пилоните на замъците, а над всички кули се разнасяли мелодичните гласове на фанфарите. Градът ехтял от приветствените възгласи на народа, стълпен по улиците, откъдето щял да мине царят. От мазета, тавани, работилници и дюкянджийски сутерени прииждали чираци, слуги, ратаи и разни помощник-готвачи, които, веднъж избягали от каиша или от ритника на господарите си, шумно се движели по улиците и крещели с пълни гърди:

*Да живее кралят! Рам-па-па!
Да живеят почивката!
Дюкянът на майстора да изгори,
а той самият в центъра му да пламти!
Рам-па-па! Да живее кралят!*

Най-сетне шествието се задало. Най-отпред вървели три полка тръбачи и всеки полк изпълнявал различна мелодия. Следвали 15 полка, яхнали катраненочерни коне, 40 ескадрона драгуни, оркестър от 1000 барабана, пикола и флейти. Музикантите носели пурпурночервени, златисти и алени униформи и заглушавали с грохота си радостните викове на тълпата. Най-после се появил и самият цар, който се усмихвал и поздравявал народа си с ръка на сърцето. Той яздел начело на армия, която се проточвала на километри след него. Всеки от славните воители в ослепителни доспехи носел меч и сабя, копие и арбалет, огнени езици и гръцки огън за подпалване на неприятелските станове, старовремска пушка с фитил и гайда. Слава, слава, слава! Победа, победа! Вятърът развявал знамената, тълпата надавала възторжени викове, камбаните звънтели, ловджийските рогове силно

свирили, а барабаните биели от всички страни с такова упоение, че само дето не се пукали.

А през това време черният котарак въртял ли, въртял мелничката за кафе.

— Пфу, отвратително! Само като си помисля, че тези глупаци, дето въртят шишовете с месо, са на посрещането, докато аз — главният помощник-готвач — чувам само някакви далечни слаби отгласи през кухненския комин! За един котак това е направо кучешки живот! Всъщност, кой е казал, че котката няма право да гледа царя? Мъдростта на народите твърди открай време обратното и ако някоя котка има право да посрещне победителя, то това несъмнено съм аз — бащата на цялата раса и единственият котарак на земята. Бързо, бързо, нека готвачът вика след мен колкото си иска — аз отивам да гледам шествието!

Отворил широко уста и глътнал наведнъж цялата мелничка за кафе — и чекмеджето, и копчето, и дръжката, че дори и половин ливра кафе на зърна, колкото му оставало да смели. След този подвиг той се отправил към града.

В началото всичко вървяло добре. Ала уви, три пъти уви! Дори в страната на приказките триумфът не може да трае вечно. Идва момент, когато победителят трябва да стъпи отново на земята.

Точно това се случило сега и с Черньо. Шествието било свършило, вече било в миналото, дори плувало към бреговете на забравата. Не се мяркали нито пера, нито хоругви, нито ветрила, нито нищо. Котаракът с провиснала опашка се покатерил отново по оградата на двореца, мълчалив и много потиснат. Каквото и да си говорим, все пак на съвестта му тежала цяла-целеничка мелничка за кафе! А да не забравяме, че щяло да му се затрудни и храносмилането!

Изведнъж прогърмял гласът на готвача:

— Ха сега да те видя, ленивецо! Непрокопсаник такъв! Войната свърши, а закуската още не е готова! Я побързайте вие там вътре! Кифличките вече са готови — топли-топлички, хрупкави-хрупкавички, а не виждам да кипи дори най-мъничкият кафеник!

Царят се намирал вече в двореца, в голямата столова, облечен в домашна роба и по пантофи. Искал си закуската, като удрял с все сила по масата.

Нещастният котарак се изтърколил по стълбата към мазето, като прескачал по четири стъпала наведнъж и се скрил в зимника. Не смеел

да се весне пред готвача. Струвало му се, че вече нищо не се движи по белия свят и по-специално в стомаха му, което не било никак чудно, нали? И ако трябва да признаем цялата истина, той дори се разплакал.

Готвачът нахълтал в кухнята с гръм и трясък като ураган.

— Къде е кафето?

Огледал се на всички страни и забелязал прилепения към пода котарак.

— Къде е кафето?! — изкрещял готвачът.

Котаракът вече плачел на глас.

— Някой го е откраднал! Изчезнало е, докато аз прескочих да хвърля едно око на шествието!

От вълнение и от дръжката на мелничката, която така го подпирала в гърлото, че за малко да го задуши, той избухнал в сърцераздирателен рев. Готвачът — голям добряк по душа, как ли не се мъчил да го успокои.

— Да, това наистина е много, много неприятно. За жалост царските дворци винаги са застрашени от нападението на крадци.

И като казал това, навел се да погали изплашения котарак.

— Олеле, загубен съм! Ако прокара ръка по гърба ми, ще напипа ръбовете на мелничката, които са се издули от двете ми страни!...

Инстинктивно извил гърба си, за да скрие кафемелачката и греха си. Забравил обаче само едно нещо — че тя все още се върти! Щом се изгърбил, добре смазаната мелничка започнала да работи: рръ-ръръ-ръръ-ръръ...

— А! Ти си я глътнал! — смаял се готвачът.

— Не, не, не съм я глътнал! Това е вътрешният ми глас, който се обажда!

При тази последна лъжа духът, който живеел зад голямата кухненска печка, се показал с насочен към котарака пръст и заявил с ужасния си, прегракнал от саждите глас:

— Нещастна и подла твар! Като че ли не ти стигаше, че направи една беля, ами реши да измамиш и добродушния си господар, за да не се изложиш. Бъди проклет и ти, и синовете ти, и синовете на твоите синове! Винаги ще извивате гърбовете си от срам така, както ти го направи току-що. И за да пребъде споменът за това проклятие, нека стане тъй, че щом човек протегне ръка, за да погали някой котарак,

дръжката на кафемелачката да се завърта в търбуха му. Така ще бъде и с последния от потомците ти, додето свят светува!

Щом изрекъл това проклятие, духът се скрил в облак дим и изчезнал.

Така и станало. От този ден насетне котаракът винаги извивал гръб, щом посегнели да го погалят, за да прикрие мелничката в стомаха си. И всеки път тя започвала да прави: рръ-ръръ-ръръ-ръръ... В разцвета на силите си, далеч преди да дойде старостта, котаракът бил обзет от чувство на дълбоко разкаяние за грешката си и заживял в пълно усамотение, ако може да се вярва на хорските приказки.

Думите на духа не отишли на вятъра. Котките може и да са забравили, че това е първороден грях, ала не престават да извиват гръб, щом някой посегне да ги погали, и да мъркат самодоволно, като че родът им има някакъв много сериозен повод да се гордее с нещо.

КОТАРАКЪТ МАСЛУШКО

ИНДИЙСКА ПРИКАЗКА, ПРЕРАЗКАЗАНА

ОТ АН МАРСЕЛ

Имало едно време в Индия един котарак, който се казвал Маслушко. Живеел в голямо стопанство, пълно с мишки, което през цялата година му осигурявало богато препитание. Така Маслушко бил предоволен от съдбата си до деня, в който с напредването на възрастта забелязал, че губи пъргавината си и вече не може да лови с предишната лекота домашните и полските мишки, плъховете и другите дребни гризачи.

— Ясно — рекъл си той, — време е да сложа точка на досегашния си живот. И тъй като не мога вече да ходя нито на лов, нито да гуляя, ще стана просяк, ще оплаквам греховете си и ще преживявам от хорското милосърдие.

Речено-сторено. Жителите на града бързо привикнали да срещат из улиците стария, измършавял и оплешивял котарак, стиснал молитвеник под мишница, с просешка чинийка в лапата, който всеки

ден отивал на брега на реката Ганг, за да се облива със свещените ѝ води. Скромното му държание, както и смиреният му и изпит облик предизвикали уважението и доверието на целия край.

Птичките подхвърквали наоколо, докато се къпел, а после, докато седял с кръстосани крака на стъпалата на някоя къща, те кацали на почетно разстояние и се възхищавали от сведения му поглед и от благия му и набожен вид.

Мишките също дошли да присъстват на това зрелище. В началото стоели доста надалече, тъй като здравата се страхували от потомствения враг. Само една стара мишка не го доближила въобще и казала на сестрите си:

— Дръжте се по-настрани от него. Котките са лоши, хитри и способни на всякакви номера. Спомнете си котарака, който се криеше в дъното на нощвите! Спомнете си другия, дето се обесваше на едната си лапа и се правеше на умрял! Внимавайте, внимавайте, внимавайте!

По-добре не можела да го каже.

Един ден избухнала бурна препирня между заека Бързата лапичка и врабеца Капингала. Предмет на спора им бил прогнилият ствол на една изкорубена смокиня.

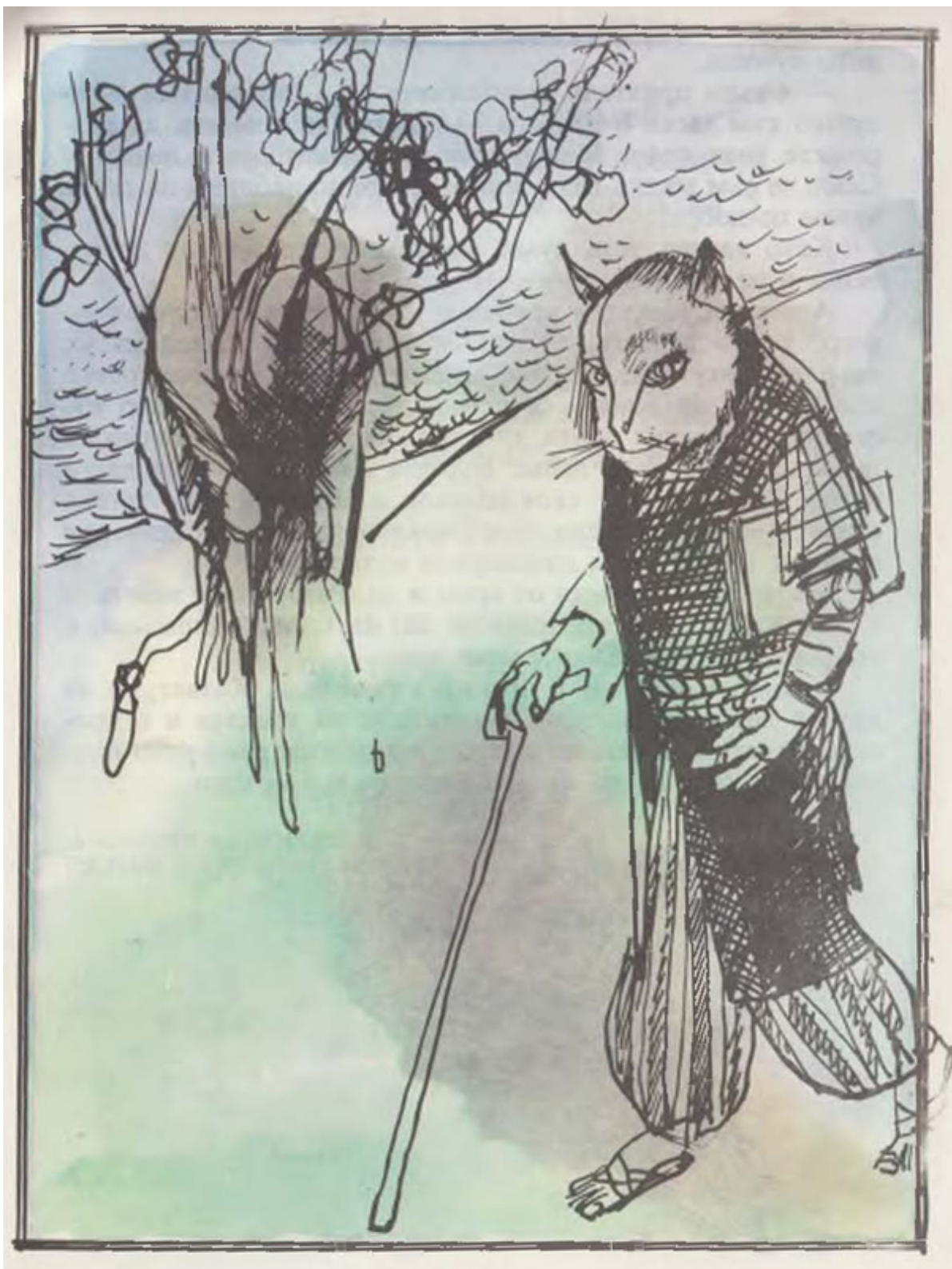
— Това дърво е мое. Живея на него, откакто съм се родил — крещял Капингала, — а преди това то е било на баща ми и на майка ми. Впрочем, името ми е издълбано на всички клони. Бих те канил с голямо удоволствие от време на време на гости, ако се нуждаеш от промяна на въздуха, обаче ти искаш да се настаниш тук завинаги. Няма да го допусна! Никога!

— Какво нахалство и какво безочие! — крещял Бързата лапичка. — Това дърво е мое. Прадядо ми Златната лапичка го оставил в наследство на дядо ми, той го завеща на баща ми Дървената лапичка, който поведе войната с баща ти. Всички знаят, че врабчетата са скитници и гледат да се наврат в чуждите къщи!

— Зайците са скитници! — цвърчал Капингала. — Предупреждавам те, че ще повикам на помощ всичките си братовчеди, за да те прогоня.

— Добре тогава, ще водим война, сам си я изпроси! — извикал Бързата лапичка. — Ще потърся подкрепления и ще поставя часови пред моята смокиня.

През цялото време обаче, откъм градината котаракът Маслушко следял внимателно караницата с добродушна усмивчица. Ала видът му бил неискрен — той умее да нагласява върху муцуната си всевъзможни изражения според случая, за да заблуждава околните. Старата мишка също се спотайвала наблизко в една дупчица и не изпускала нито думица.

— Скъпи приятели, приближете се — обърнал се Маслушко към заека и врабеца. — Аз ще ви помогна да разрешите този спор. Много

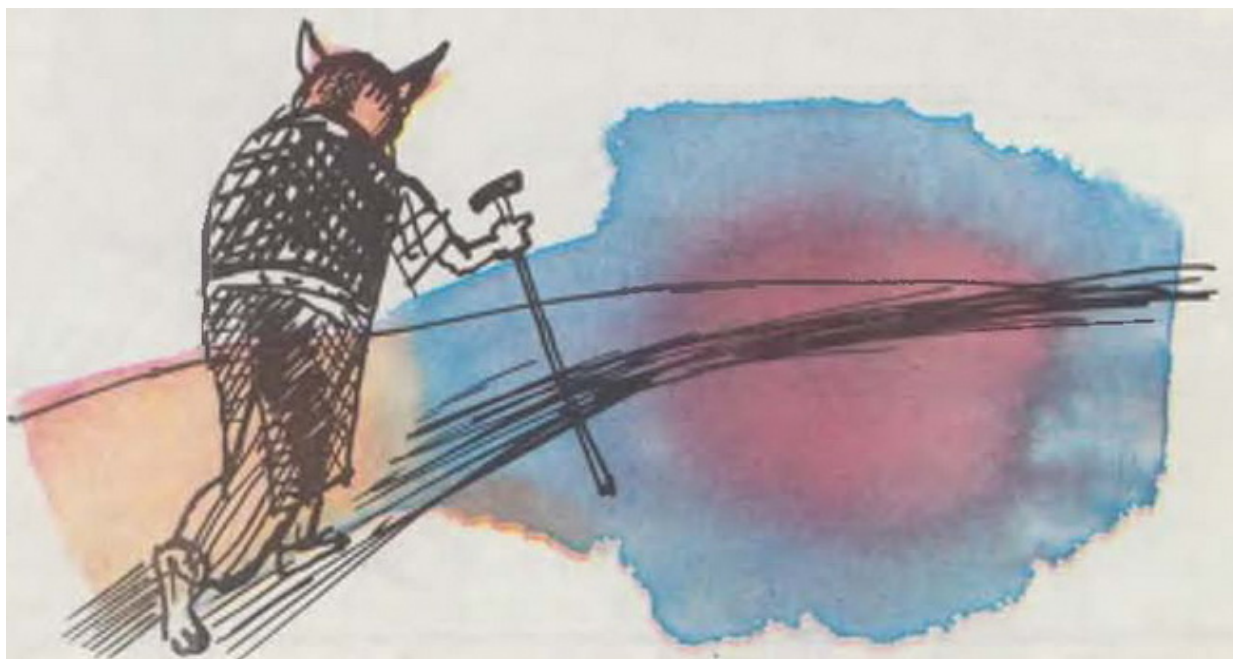
сте ми симпатични и двамата! Само че съм малко глух. Елате, елате по-наблизо, за да ви чувам по-добре!

Като казвал тези думи, котаракът тръпнел от нетърпение и от лакомия.

Ала щом заекът и врабчо се доближили доверчиво до него, точно в мига, когато Маслушко се готвел да се хвърли върху тях, старата мишка надала толкова остър писък, че и тя самата се стреснала. Котаракът рязко отскочил, не улучил целта, стоварил се тромаво обратно на лапите си, а в това време Бързата лапичка — беж да го няма, Капингала — скок-подскок и отлетял! Чак тогава старата мишка излязла от скривалището си, щастлива, че е успяла да изобличи лицемерния котарак.

Маслушко обезумял от срам и яд. Разбрал, че завинаги е изложил котешката раса и се оттеглил тихомълком, стиснал молитвеника под мишница.

Никой не знае как е прекарал тази нощ. Казват, че на другия ден са го видели със сандали на краката и с просяшка тояга в ръката да напуска града още рано-рано призори. И повече никой никога нищо не чул за него.

Издание:

Котаракът Еремей... и други приказки за котки

ИК „Български художник“, София, 1989

Френска. Първо издание

Рецензент: Александър Бояджиев

Художник: Симеон Венов

Редактор: Марко Ганчев

Художествен редактор: Буян Филчев

Технически редактор: Милка Йонева

Коректор: Димитрина Еленова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.